

«Затверджую»
Директор філії «Миргородське ЛГ
Артем РЯБУХІН
2024 року.

ЗВІТ
для громадськості по моніторингу господарської діяльності лісів високої
природоохоронної цінності (ОЦЗ)
філії «Миргородське лісове господарство»
за 2024 рік.

Миргород 2024

ЗМІСТ:

1. Загальна характеристика філії.
2. Об'єкти і види моніторингу у філії.
3. Результати моніторингу роботи філії.
- 3.1.Обсяги лісогосподарських заходів від рубок головного та проміжного користування.
4. Обсяги лісогосподарських заходів.
5. Вплив лісогосподарських заходів на довкілля та заходи з пом'якшення впливу.
6. Динаміка земель лісогосподарського призначення.
7. Лісовідновлення.
8. Посадка Лісу за останні 5 років
9. Охорона і захист лісу.
10. Використання угідь і ресурсів побічних користувань.
11. Використання лісового фонду для потреб мисливського господарства і культурно-оздоровчих цілей
12. Загальний висновок за результатами аналізу лісогосподарської діяльності
13. Загальний висновок за результатами господарської діяльності
14. Річний обсяг користування лісом з усіх видів рубок
15. Лісовідновлення
16. Насінництво і лісові розсадники
17. Будівництво, пов'язане з лісогосподарською діяльністю
18. План виявлення і взяття під охорону рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.
19. Площі лісів високої природоохоронної цінності (ОЦЗ) що охороняються.
20. Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування.
21. Інформація по соціальних наслідках господарської діяльності і впливу на довкілля.
22. Моніторинг лісів високої природоохоронної цінності (ОЦЗ).

І. Загальна характеристика філії.

Директор	Рябухін Артем Анатолійович
Адреса підприємства	3760, Полтавська область, м. Миргород, вул. Козацька 22/1
E-mail:	mirglesxoz@ukr.net
Тел:	05355-4-61-26
Факс:	05355-4-61-26

Філія «Миргородське лісове господарство» ДП «Ліси України» розташована в центральній частині Полтавської області на території: Миргородського, Лубенського та частини Полтавського і Кременчуцького районів.

Контора філії знаходиться в м. Миргород.

Миргородський лісгосп був організований в 1952 році на підставі реорганізації Лубенського лісгоспу, на базі чотирьох лісництв: Комишнянського, Гоголівського, Шишацького і Псільського. В 1967 році зі складу Псільського лісництва було виділено Чапаївське лісництво. В 1969 році лісгосп було перейменовано в лісгоспзаг. В 1973 році в склад держлісфонду було прийнято 2,8 тис. га лісів сільськогосподарських підприємств, а в 1979 році в склад лісгоспу було прийнято від Гадяцького лісгоспу Лохвицьке лісництво. В цьому ж році на базі прийнятих від колгоспів лісів було організоване Великобагачанське лісництво, в склад якого було включено південну частину Шишацького і північну частину Псільського лісництв.

Згідно наказу Державного комітету лісового господарства за №131 від 08.02.2005 року Миргородський держлісгосп було перейменовано в державне підприємство «Миргородське лісове господарство».

Відповідно до наказу Державного агентства лісових ресурсів України від 27.09.2021 року №581 було приєднане ДП «Лубенське лісове господарство».

Згідно наказу Державного агентства лісових ресурсів України за №917 від 28.10.2022 року ДП «Миргородське лісове господарство» шляхом реорганізації було перейменовано в філію «Миргородське лісове господарство» ДП «Ліси України».

Відповідно до наказу ДП «Ліси України» від 02.07.2024 року №1179 від філії «Полтавське лісове господарство» було передано Лубенське лісництво.

Перше лісовпорядкування лісів, які входять до складу філії було проведено в 1929 році. Наступні лісовпорядні роботи проводились в 1937, в 1949, в 1957, в 1969, в 1979 роках. В архівах збереглися деякі матеріали цих робіт: таксаційні описи і планшети.

Попереднє лісовпорядкування було проведено в 2007 р. Харківською експедицією. Роботи виконувались відповідно до вимог лісовпорядної інструкції 1986 року за I розрядом.

Таксація лісового фонду здійснювалась окомірною-вимірювальним методом, оснований на поєднанні окомірної таксації з вибірковою вимірювальною і переліковою таксацією, дані якої є основою для таксаційної характеристики виділу. Для коригування запасів насаджень на 1 га під час окомірної таксації, а також визначення відносних повнот під час вибіркової вимірювальної і перелікової

таксації використовувались таблиці «Сум площ поперечних перерізів» та запасів деревостанів при повноті 1.0, розроблених кафедрою лісової таксації УСГА, затверджених Мінлісгоспом України 15 листопада 1991 року.

Крім зазначених таблиць для товаризації експлуатаційного фонду використовувалися товарні таблиці, що містяться в «Нормативно-довідкових матеріалах для таксації лісів України і Молдови» (К., «Урожай» 1987 р.), а для матеріальної оцінки лісового фонду і обробки даних перелікової таксації – «Сортиментні таблиці для таксації лісу» (К., «Урожай» 1984 р.)

Детальні відомості про обсяги виконаних лісовпорядних робіт приведені в зведеному акті прийому-здачі робіт.

Таблиця 1.1. Адміністративно-організаційна структура та загальна площа філії.

Найменування лісництв, місцезнаходження контор	Адміністративні райони	Площа, га
Великобагачанське, с. Велика Багачка кв.	Миргородський	7641,9
	Разом по лісництву	7641,9
Гоголівське, с. В.Сорочинці	Миргородський	10096,5
	м. Миргород	3,4
	Разом по лісництву	10099,9
Комишнянське, с. Комишня	Миргородський	7015,0
	Разом по лісництву	7015,0
Псільське, с. Білоцерківка	Миргородський	2524,9
	Полтавський	1323,8
	Разом по лісництву	3848,7
Яреськівське с. Яреськи	Миргородський	4747,6
	Разом по лісництву	4747,6
Калайдинцівське, с.Калайдинці	Лубенський	5708,5
	Разом по лісництву	5708,5
Приміське, м. Лубни	Лубенський	7028,1
	м. Лубни	345,0
	Разом по лісництву	7373,1
Оржицьке, м. Оржиця,	Лубенський	4648,1
	Кременчуцький	1067,0
	Разом по лісництву	5715,1
Хорольське, м. Хорол	Лубенський	3825,3
	Кременчуцький	1486,0
	Разом по лісництву	5311,3
Всього по філії:		57461,1

Кліматичні показники.

Згідно лісорослинному районуванню територія філії відноситься до Лісовобережного Придніпров'я – найбільш окультуреного регіону лісостепової зони України.

Клімат району розташування помірно-континентальний з характерними ознаками для центральної частини України: помірно холодна зима і помірно тепле літо, різкі перепади температури, весняно-літні сухі вітри і недостатня кількість опадів в окремі періоди року.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці 1.3.1.

До кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень відносяться: весняно-літні південно-східні сухі вітри, ранні осінні і пізні весняні заморозки, неглибокий сніговий покрив і часті зимові відлиги, високі річні перепади температури повітря.

В цілому клімат сприятливий для вирощування основних лісоутворюючих порід.

Кліматичні показники.

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1.Температура повітря:			
–середньорічна	градус	+7 С	
–абсолютна максимальна	градус	+39 С	
–абсолютна мінімальна	градус	-38 С	
2.Кількість опадів на рік	мм	502	
3.Тривалість вегетаційного періоду	днів	200	
4.Останні заморозки весною			09.05
5.Перші заморозки восени			17.09
6.Середня дата замерзання рік			20.12
7.Середня дата початку паводку			17.03
8.Сніговий покрив:			
–потужність	см	15-20	
–час появи			15.12
–час сходження у лісі			28.03
9.Глибина промерзання ґрунту	см	47	
10.Напрямок переважаючих вітрів по сезонах:			
–зима	румб	Сх; ПдСх	
–весна	румб	Зх; ПнЗх	
–літо	румб	Зх; ПнЗх	
–осінь	румб	Сх; ПдСх	
11.Середня швидкість переважаючих вітрів по сезонах:			
–зима	м/сек	4,9	
–весна	м/сек	4,3	
–літо	м/сек	3,7	
–осінь	м/сек	4,6	
12.Відносна вологість повітря	%	75	

Рельєф місцезнаходження філії сформувався під впливом тектонічних процесів. Великий вплив на формування рельєфу мав Дніпровський льодовик, талі води якого порізали поверхню прильодовикових районів. Крім того рівнина плато порізана не тільки сучасними річковими долинами, але і стародавніми балками. Схил поверхні рівнини направлений з північного сходу на південний захід, з чим і пов'язаний напрямок течії лівих притоків Дніпра.

Основні ґрунтоутворюючі породи на території філії представлені лесами і лесовидними суглинками. Це важкі, середні і легко суглинисті карбонатні незасолені породи значної товщини. Значний відсоток ґрунтоутворюючих порід складають стародавні алювіальні супіщані відклади і сучасні супіщані і суглинисті алювіальні горизонти.

Переважаючими типами ґрунтів в межах філії є темно-сірі та сірі лісові суглинки (29,7%), дерново-слабопідзолисті глино-піщані (22,0%) і дернові слабозривнуті піщані (11,3%).

Територія філії розташована в басейні річок Псьол, Сула, Удай, Хорол і їх притоків.

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих – 72,2%, мокрих – 9,2% і сухих – 9,2%. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням приходить 12,6% площі, вкритих лісовою рослинністю земель.

Болота займають площу 2839,5 га.

Гідромеліоративні роботи на території філії не проводились.

Основною метою діяльності філії є організація ведення лісового господарства і використання лісових ресурсів на принципах невиснажливого і безперервного користування, яке має забезпечувати збереження лісів, охорону їх від пожеж, захист від шкідників і хвороб, посилення водоохоронних, захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів з метою охорони здоров'я людей і поліпшення навколишнього природного середовища.

Безперервне і невиснажливе раціональне використання лісових ресурсів передбачає планомірне задоволення потреб виробництва і населення в деревині і інших лісовій продукції, поліпшення породного складу і якості лісів, підвищення їх продуктивності.

Характеристика рік та водоймищ.

Найменування рік та водоймищ	Куди впадає ріка	Загальна протяжність, км; площа водоймищ, га	Ширина лісових смуг вздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, м	
			згідно нормативів	фактична
р. Псел	Дніпро	717	750	750
р. Хорол	Псел	308	500	500
Вовнянка	Псел	26	150	-
Озниця	Хорол	26	150	150
Сула	Дніпро	363	500	не виділяється в
Удай	Сула	327	500	
Оржиця	Сула	117	400	
Сліпорід	Сула	83	300	
Чумгак	Оржиця	75	300	

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням припадає 11,6% площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Болота займають площу 2839,5 га.

2. Об'єкти і види моніторингу у філії.

Згідно вимог **Принципів 8, 9** критеріїв **8.2, 8.4, 8.5, 9.4** FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для сертифікації системи лісоуправління у відповідності з процедурою моніторингу, філія «Миргородське лісове господарство» ДП «Ліси України» щорічно проводить моніторинг лісогосподарської діяльності по показниках наведених в таблиці 2.

Таблиця 2

Об'єкти і види моніторингу, проведені в філії Миргородське ЛГ за 2024 рік.

Об'єкт моніторингу	Хто проводив	Документ, яким керується виконавець моніторингу	Перелік документів, які підтверджують проведення моніторингу за 2024 р.
1	2	3	4
1. Проведені спеціалістами філії Миргородське ЛГ			
1.1. Лісогосподарські заходи та їх вплив на довкілля.	Спеціалісти лісогосподарського відділу, бухгалтерія	Річний звіт про виконання виробничого плану по лісовому господарству	Статистична звітність. Форма №10-ЛГ за січень-грудень 2023 р. № 3- ЛГ річна
1.2. Облік лісових ресурсів, які вилучаються з лісу у виді лісової продукції	Спеціалісти лісогосподарського відділу, інженер лісозаготівель, лісничі	Інструкція з обліку продукції лісозаготівель, у філіях ДП «Ліси України»	Акт приймання – здачі робіт. Акт обстеження місць заготівлі деревини. Форма №3-ЛГ та № 10-ЛГ
1.3. За зміною параметрів лісового фонду (стан та динаміка земель л.г. призначення, середня зміна запасу, середні таксаційні показники, породна і вікова структура тощо)	Спеціалісти лісогосподарського відділу	Процедура моніторингу за зміною параметрів лісового фонду	Матеріали базового та безперервного лісовпорядкування
1.4. Лісовідновлення	-	Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів	Форми 10-ЛГ, матеріали технічного приймання і інвентаризації,

			матеріали лісовпорядкування
1.5. Інтродуковані та інвазійні види	Спеціалісти лісогосподарського відділу	Процедура моніторингу, наукові дослідження	Матеріали базового і безперервного лісовпорядкування, матеріали технічного приймання
1.6. Охорона і захист і лісів, в тому числі обсяги незаконно заготовленої деревини і інші види не законної діяльності на території філії	-	Лісовий кодекс України, Правила пожежної безпеки в лісах України. Інструкція з оформлення органами Держкомлісгоспу України матеріалів про адміністративні правопорушення, Київ 2010	Форми 10-ЛГ, 1-АП річний звіт по філії
1.7. Охорона праці та динаміка соціальних характеристик у філії	Інженер з ОП Відділ кадрів	Закон України про охорону праці Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження «Звіт про кількість працівників, їхній якісний склад та професійне навчання,	Накази по філії, Форми: 7-ТНВ, 1-ПВ Стат. Ф.6-ПВ Річний звіт по роботі з кадрами
1.8. Ефективність лісозаготівельної діяльності та витрати на проведення заходів по охороні, захисту, відтворенні лісів і екологічних заходах	Спеціалісти філії	Методичні рекомендації з формування собівартості продукції, Київ-2013.	Річний звіт по філії
1.9. Особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗ), або ліси високої природоохоронної цінності (ЛВПЦ), їх стан та оцінка ефективності проведених в них господарських заходів	Спеціалісти лісогосподарського відділу та зацікавлені сторони	Процедура №5	Матеріали лісовпорядкування, Протоколи громадських обговорень (слухань), Акти обстеження, Звіти.
2. Проведені спеціалістами філії Миргородське ЛГ разом з іншими зацікавленими сторонами			
2.1 Загальний стан лісів на постійних пунктах спостере-	Лісовпорядкування, спеціалісти	Методичні рекомендації з	Матеріали лісовпорядкування,

ження моніторингових пробних ділянок.	лісогосподарського відділу	моніторингу лісів України	Польові картки моніторингу
2.2. Санітарний стан лісів та заходи по його покращенню.	Спеціалісти лісозахисту, лісовпорядних організацій, лісогосподарського відділу, громадськість	Санітарні правила в лісах України	Акти лісопатологічного обстеження, плани санітарно – оздоровчих заходів. Книга обліку шкідників та хвороб лісу, річний звіт, «Санітарний огляд лісів», Ф.10ЛГ
2.3. Моніторинг мисливської фауни	Спеціалісти лісогосподарського відділу та зацікавлені сторони		
2.4. Рідкісні та зникаючі види флори і фауни.	Спеціалісти лісогосподарського відділу та зацікавлені сторони	Процедура №6	Матеріали лісовпорядкування, Книга обліку Червонокнижних видів рослин і тварин.
2.5. Вплив господарської діяльності на соціальний стан місцевого населення	Спеціалісти філії, громадськість.	Податковий кодекс України.	Річний звіт по підприємству
2.6. Вплив господарської діяльності на довкілля	Спеціалісти філії, громадськість.	Інструкція з оцінки можливого соціального та екологічного впливу лісогосподарських заходів на довкілля.	Річний звіт по підприємству, Протоколи обговорень та інша інформація.
3. Перевірки контролюючими органами дотримання чинного законодавства філії та його структурними підрозділами.			
3.1. Перевірка підрозділів філії та лісництв, якості виконаних робіт	Головний лісничий, спеціалісти лісогосподарського відділу, лісничі	Діючі нормативні акти	Акт перевірки, Акт огляду місць заготівлі деревини, Акт технічного приймання лісових культур.

Вся діяльність філії розглядається як моніторинг, тобто загалом, це система регулярних спостережень діяльності філії, збирання та аналіз інформації про параметри та стан лісових ресурсів і їх використання, обсяги господарської діяльності, а також висновки щодо екологічного і соціального впливу діяльності підприємства на довкілля.

3.Результати моніторингу діяльності філії.

3.1. Обсяги лісогосподарських заходів від рубок головного користування.

Порівняльна характеристика обсягів головного користування ліквідний запас – тис. м³

Показники	Усього	в т.ч. по господарствах		
		хвойне	твердолистяне	м`яколистяне
1.Щорічна розрахункова лісосіка				
1.1 Встановлена лісовпорядкуванням на новий ревізійний період	37,15	2,77	17,85	16,53
1.2 Встановлена при попередньому лісовпорядкуванні	17,42	-	6,39	11,03
1.3 Діюча на рік лісовпорядкування	17,42	-	6,39	11,03
2. Фактично заготовленої деревини за 2024 рік	12,266	0,511	8,951	2,814
3. План заготівлі деревини на 2025 рік	23,144	2,809	14,337	5,998

Звіт про виконання рубок по філії «Миргородське лісове господарство» у 2024 році.

Системи та види рубок і заходів	Код рядка	План, га	Факт площа, га	План обсяг заготівлі, м ³	Факт обсяг заготівлі, м ³	У тому числі	
						Лік від-ної, м ³	з неї ділової, м ³
Б	А	1	2	3	4	5	6
Усього сума рядків(1, 2, 12)		1494	1598,9	94852	85618	83493	38659
рубки головного користування	1	74	48,1	26003	13881	12266	3487
рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства (сума рядків)	2	1420	1550,1	68849	81650	71140	35156
рубки догляду (сума рядків 4, 5, 6, 7)	3	355	413,3	7414	6683	4214	1050
з них: освітлення	4	98	122,5	520	925	45	-
прочищення	5	89	95,1	1157	1084	54	-
проріджування	6	31	35,2	805	617	333	8
прохідна	7	137	160,5	4932	4057	3782	1042
інші види рубок формування і оздоровлення лісів (сума рядків 9, 10, 11)	8	1065	1126,8	61435	74967	66926	34106

вибіркові санітарні	9	900	954,6	23577	27489	24949	5682
суцільні санітарні	10	165	182,2	37858	47478	41977	28424
інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	11	-	-	-	-	-	-
інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	12	-	0,66	-	87	87	16

В 2024 році рубки формування та оздоровлення лісів були проведені на площі 1550,1 га.

Вцілому загальний план проведення рубок формування і оздоровлення лісів в 2024 році по площі виконано на 109%.

4. Обсяги лісгосподарських заходів.

Розрахункова лісосіка – щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Розрахункова лісосіка рубок головного користування, затверджена наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля №359 від 29.05.2020 року по ДП «Миргородський лісгосп» прийнята другою лісовпорядною нарадою в розмірі 37,15 тис.м3 ліквідної деревини, в тому числі по господарствах:

-хвойне - 2,77 тис. м³

в т.ч. соснова – 2,77 тис.м³

-твердолистяне – 17,85 тис.м³

в т.ч. дубова – 10,83 тис.м³

ясенева – 3,29 тис.м³,

грабова – 1,58 тис.м³

кленова- 0,31 тис.м³

акацієва- 1,84 тис.м³

-м'яколистяне – 16,53 тис.м³

в т.ч. березова – 1,59 тис.м³

осикова – 3,51 тис.м³,

чорновільхова – 8,27 тис.м³

тополя-верба- 3,16 тис.м³

Пропозиції та відповідні дані щодо розрахункової лісосіки по категоріях лісів в розрізі панівних порід підготовлені лісовпорядною організацією ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ».

Розміщення рубок головного користування проведено з урахуванням наявного експлуатаційного фонду по лісництвах, стану насаджень і схеми існуючої дорожньої мережі.

При територіальному розміщенні лісосік дотримано встановлені Правилами рубок, ширина, довжина, площа, спосіб і термін примикання лісосік, напрямок рубки і кількість зарубів у кварталі.

5. Вплив лісогосподарських заходів на довкілля та заходи з пом'якшення впливу.

Оцінку впливу на довкілля, на ділянках, де планується проведення лісогосподарських заходів, проводять перед початком робіт відповідальні особи, під час складання технологічних карт, або проектів.

Можливі негативні впливи на довкілля основних видів лісогосподарської діяльності філії та проведені заходи з пом'якшення цих впливів приводяться в таблиці 4.

Таблиця 4

Можливі негативні впливи та заходи з пом'якшення цих впливів

Потенційні негативні впливи	Заходи з пом'якшення впливу
<i>Лісозаготівлі</i>	
Грунти: Ущільнення і пошкодження та винос поживних речовин з порушених ґрунтів. Різка збільшення температури поверхні після видалення лісового намету, висушування поверхні та знищення організмів в ґрунті. Погіршення структури ґрунту в результаті його ущільнення, зниження аерації та водопроникності до коренів.	Розроблення лісосік в мокрих, сирих та дуже вологих місцях проводиться в зимовий період. Мінімізується кількість волоків. Контролюється проведення рубок у відповідності з Картою технологічного процесу (площа з пошкодженою поверхнею ґрунту, включаючи волокни, навантажувальні майданчики, дороги тощо, не перевищує 15% площі ділянки). Не використовується заготівельна техніка вагою понад 10 тон. Навантажувальні майданчики розміщуються в легко доступних місцях біля доріг. На лісосіках з низьким рівнем поживних речовин залишаються на перегнивання порубкові залишки. Після проливних та затяжних дощів, чи після весняного танення снігу при перезволоженні верхнього шару землі, на таких ділянках лісозаготівельні роботи призупиняються.
Гідрологічні умови – вода: Збільшення поверхневого стоку в результаті погіршення інфільтрації в ґрунт та зниження водо утримуючої здатності ґрунтів на вирубках. Зміна русел водотоків, заболочення та збільшення температури води водойм, що змінює їх біологічні властивості.	При проведенні лісовпорядкування, вздовж річок і навколо водойм були виділені особливо захисні лісові ділянки, виключені із розрахунку рубок головного користування. При відводі і таксації лісосік, вздовж боліт, водойм, струмків, по руслах тимчасових водотоків спеціалістами філії виділяються ключові біотопи і об'єкти, які не підлягають вирубуванню. Трелювання і вивезення деревини через водотоки і в буферних зонах водних об'єктів не проводяться..
Рослинність: Знижується видовий склад біорізноманіття. Суцільні вирубки лісу призводять до появи на лісових ділянках бур'янів, які перешкоджають природному поновленню й створенню лісових культур.	Максимально можливо застосовуються поступові і вибіркові системи рубок. При таксації лісосік виявляються рідкісні і зникаючі види рослин. В натурі на деревах позначається межа зростання виду з буферною зоною, тобто виділяються ключові біотопи, чи об'єкти, які не підлягають рубанню та заносяться в Карту технологічного процесу. Крім того на лісосіках залишається: життєздатний

	<i>підріст, вікові дерева дуба і сосни, необхідна кількість насінних дерев, яблуня, груша, липа і інші згідно Переліку ключових біотопів і об'єктів.</i> <i>Переміщення лісозаготівельної техніки на лісосіках з наявністю підросту і інших дерев, які повинні бути збереженими, здійснюється лише за завчасно підготовленими маршрутами і по підготовлених волоках.</i>
Дикі тварини: Руйнування середовищ існування, місць розмноження та міграції	<i>Визначення середовищ існування, місць розмноження та міграції диких тварин, встановлення в них з 1 квітня по 15 червня «сезону тиші».</i> <i>Виявлення оселищ рідкісних і зникаючих видів тварин, занесених до Червоної книги України, та встановлення охоронних зон навколо них, заборонивши проведення будь-яких рубок.</i> <i>Збереження дерев з дуплами, гніздами, навколо мурашників і нір.</i> <i>Виготовлення і розвішування штучних гніздівель.</i> <i>Проведення лісгосподарського заходу в безпечний сезон.</i>
Лісовідновлення	
Недостатнє природне поновлення головної породи, яке вчасно не дозволяє заліснити площу. Лісовідновлення на увігнутих і опуклих формах рельєфу шляхом створення лісових культур, де своєчасне природне поновлення неможливе	<i>Вживались заходи із сприяння природному поновленню (рихлення підстилki, підсів насіння бажаних порід).</i> <i>Висаджування сіянців головної породи в найскоріший після рубання термін.</i> <i>Підготовка ґрунту паралельно горизонталям.</i> <i>Безвідвальне рихлення ґрунту.</i> <i>Висаджування сіянців головної породи без підготовки ґрунту.</i>
Забруднення довкілля	
При всіх видах робіт, забруднення довкілля паливно-мастильними матеріалами (ПММ), виробничими відходами та побутовим сміттям	<i>Систематичний контроль.</i> <i>ПММ зберігається у спеціально відведеному місці, з необхідним облаштуванням і з наявністю абсорбенту. Утилізація відходів проводиться допустимими засобами.</i>

В більшості нормативних документах, якими філія керується в своїй діяльності, передбачаються ризики негативного впливу на навколишнє природне середовище і встановлено обмеження деяких показників. Наприклад: в «Правилах рубок головного користування в лісах України» встановлено, що при проведенні суцільної рубки в сосняках, площа лісосіки не повинна перевищувати 1.0 га, при поступових рубках в експлуатаційних лісах -10,0 га, в інших – 5,0 га.

До початку призначення ділянки в рубку, проводиться її обстеження та визначаються способи рубки і лісовідновлення, при цьому дається оцінка потенціального впливу рубки на навколишнє природне середовище та передбачаються заходи по мінімізації негативного впливу рубки на довкілля. Результати заносяться в Акт оцінки потенціального впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС).

Після проведення рубки, при проведенні огляду місць заготівлі деревини, на кожній лісосіці проводиться обстеження за наслідками рубки і дається оцінка

фактичних екологічних наслідків.

При проведенні огляду місць заготівлі деревини, порушень щодо дотримання площ і ширини лісосік, термінів примикання і інших порушень не виявлено, про що свідчать Акти огляду місць заготівлі деревини, які зберігаються у філії.

Подібна процедура визначається для лісовідновлення і інших лісогосподарських заходів.

Оцінка фактичних екологічних наслідків від проведення лісовідновних робіт визначається при інвентаризації лісокультурних об'єктів.

За результатами базового лісовпорядкування, на лісосіках минулого ревізійного періоду негативних наслідків, а саме: погіршення біорізноманіття та гідрологічних і ґрунтових умов, ерозії, забруднення ґрунту і води виробничими відходами та побутовим сміттям тощо, **не виявлено**.

За результатами матеріалів натурного обстеження в Актах ОВНС, екологічні і соціальні наслідки від проведених в 2024 році заходів оцінені, як **незначні**.

6. Динаміка земель лісогосподарського призначення.

Основні показники лісового фонду в нижченаведених таблицях сформовані в цілому по філії. Стан лісового фонду в межах категорій лісів, господарських частин, панівних порід і господарських секцій приведено в окремій книзі проекту.

Лісові ділянки в практичній діяльності використовуються ефективно. Про це свідчить незначне збільшення питомої ваги некритих лісовою рослинністю лісових ділянок з 11,5% до 11,7% (табл. 3.3.1) при тому, що філією було прийнято до складу багато земель під заліснення. За минулий ревізійний період питома вага сосни звичайної збільшилась на 0,5% і становить 1219,6 га. Питома вага дуба звичайного (табл. 3.3.2) зменшилась на 2,2 % але площа збільшилась на 203,2 га.

Наявність на площі 661,4 га низькобонітетних (5 і нижче класів бонітету, табл. 3.3.4) насаджень пояснюється наявністю окремих ділянок з незадовільними умовами росту насаджень, такими як неродючі ґрунти, заболоченість та невідповідність породи умовам місцезростання.

Площа основних груп порід вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за групами віку (табл. 3.3.3) за міжревізійний період змінилась. Значно збільшилась площа хвойних молодняків в зв'язку з створенням великого обсягу лісових культур сосни на зрубках та на прийнятих під заліснення землях. Велике зменшення площі хвойних та трохи менше твердолистяних середньовікових насаджень пов'язане з тим, що на них впав основний тягар суцільних санітарних рубок. Інші групи порід по групам віку змінилися не суттєво.

Насадження з повнотою 0,3-0,4 (табл. 3.3.5) займають площу 317,8 га. Їхня наявність зумовлена такими факторами: пошкодження насаджень сосни кореневою губкою, всихання дуба в змішаних насадженнях різного віку, руйнування перестиглих насаджень тополі та верби, невідповідність породи умовам місцезростання.

Діагностична характеристика типів лісу викладена в «Основних положеннях організації і розвитку лісового господарства Полтавської області».

Насадження з панівними породами, що не відповідають типам лісу, займають площу 3927,6 га, або 14,1% вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок.

В результаті змін, що сталися за ревізійний період, площа вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок збільшилась на 2631,7 га або 10,4 %, загальний запас зріс на 475,89 тис.м³, або 9,1% (табл. 3.3.2).

Основними причинами зміни площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок і загальних запасів стало отримання значних площ земель від інших користувачів, вирубування лісу, заліснення не вкритих лісовою рослинністю ділянок, переведення незімкнутих культур у вкриті лісовою рослинністю ділянки, природний ріст насаджень.

Площа і запас стиглих деревостанів у порівнянні з даними минулого лісовпорядкування збільшились відповідно на 918,3 га і 250,8 тис.м³, або 32,9% і 40,0%, в тому числі експлуатаційного фонду відповідно на 919,0 га і 77,48 тис.м³, або 32,9% і 27,8% (табл. 5.5.1).

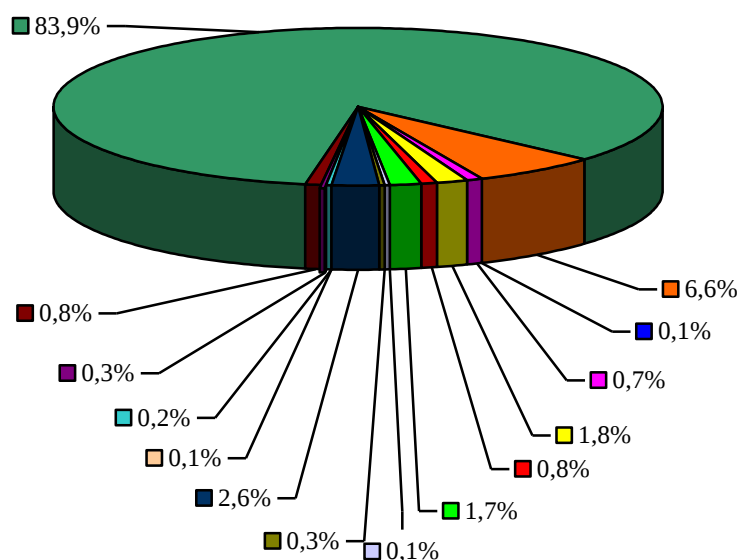
Основними причинами зміни площі і запасу стиглих насаджень є рубки головного користування, суцільні санітарні рубки та природний ріст насаджень.

Направленість і результативність ходу природного поновлення як на не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянках, так і під наметом лісу в регіоні вивчені достатньо добре. Висновки наукових досліджень і виробничого досвіду з природного поновлення лісу свідчать, що природне поновлення можливе на зрубках з наявністю в складі насаджень акації білої, осики, вільхи, верби. Отже, в умовах філії лісовідновлення повинно проводитись методом створення лісових культур сосни, дуба і природним поновленням зрубів осики, вільхи чорної, верби.

Динаміка розподілу площі земель лісогосподарського призначення за категоріями

Категорія земель	Площа, га
1. Загальна площа земель лісогосподарського призначення	57461,1
2. Лісові ділянки	52370,7
В тому числі:	
2.1 Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки - усього	48036,6
із них лісові культури	26772,9
2.2 Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки - усього	4334,1
із них:	
незімкнуті лісові культури	2105,4
лісові розсадники, плантації	89,3
рідколісся	15,1
згарища, загиблі насадження	2,9
зруби	364,1
галявини	371,9
біогалявини	714,6
лісові шляхи, просіки, п/п розриви, лісові осушувальні канали	670,8
3. Нелісові землі	5090,4
в тому числі:	
рілля	260,0
сіножаті	63,2
пасовища	39,3
багаторічні насадження	1,4
води	179,3
болота	2839,5
садиби, споруди	53,1
траси	116,0
піски	124,6
Інші нелісові землі	1414,0

Діаграма 2. Розподіл загальної площі лісового фонду за категоріями лісових ділянок

- Лісові ділянки: Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки
- Лісові ділянки: Незімкнуті лісові культури
- Лісові ділянки: Лісові розсадники, плантації
- Лісові ділянки: Зруби
- Лісові ділянки: Галявини, пустирі
- Лісові ділянки: Біогалявини
- Лісові ділянки: Лісові шляхи, просіки, п/п розриви, меліоративні канали
- Нелісові ділянки: Рілля
- Нелісові ділянки: Води
- Нелісові ділянки: Болота
- Нелісові ділянки: Садоби, споруди
- Нелісові ділянки: Траси
- Нелісові ділянки: Піски
- Нелісові ділянки: Інші нелісові ділянки

7. Лісовідновлення.

Виконання основних видів робіт з відтворення лісів за ревізійний період згідно звітних даних філії (чисельник – проект лісовпорядкування, знаменник – виконання).

Основні види робіт	Усього за ревізійний період, га	Середньорічне виконання в га	
		за ревізійний період	у рік, що передував теперішньому лісовпорядкуванню
1. Відтворення лісів, усього, в т. ч.	<u>2016,7</u> 3142,9	201,7 314,3	<u>201,7</u> 385,6
1.2. Лісовідновлення, в т. ч:	<u>1542,2</u> 2405,3	154,2 240,5	<u>154,2</u> 301,6
- створення лісових культур	<u>902,9</u> 2047,9	90,3 204,8	<u>90,3</u> 287,6
з них реконструкція насаджень	-	-	-
- природне поновлення	<u>639,3</u> 357,4	<u>93,9</u> 35,7	<u>93,9</u> 14,0
- сприяння природному поновленню	-	-	-
1.3. Лісорозведення, в т. ч.:	<u>474,5</u> 737,6	<u>47,4</u> 73,8	<u>47,4</u> 84,0
- створення лісових культур	<u>454,3</u> 737,6	<u>45,4</u> 73,8	<u>45,4</u> 84,0
з них на галявинах, пустирях, рекультивованих землях	<u>454,3</u> 737,6	<u>45,4</u> 73,8	<u>45,4</u> 84,0
- природне поновлення	<u>20,2</u> -	<u>2,0</u> -	<u>2,0</u> -
- сприяння природному поновленню	-		
2. Крім того створення захисних лісових насаджень на землях інших лісокористувачів	<u>220,0</u> 1328,5	<u>22,0</u> 132,8	-
- в т. ч. полезахисних лісових смуг	-	-	-

Штучне лісорозведення в філії має давню історію. Лісокультурні роботи почали проводитись ще в дореволюційний період. Перші посадки культур дуба черешчатого були створені на території нинішнього Гоголівського лісництва на початку двадцятого століття. Відразу після цього було створено і лісові культури сосни звичайної, а в 1910 році посадки сосни і дуба були проведені в значних обсягах на території нинішнього Комишнянського і Гоголівського (раніше Шишацького) лісництв. Починаючи з цього часу лісорозведення проводилось щорічно. В 1910-1915 роках, з ціллю закріплення ярів, почали створюватись

культури акації білої. Переважна більшість насаджень створена в післяреволюційний період і післявоєнні роки. До 60-х років минулого століття культури створювались з вузькими міжряддями (до 1,5 м), а починаючи з 60-х років ширина міжрядь становила 2,5-3,0 м. Останні 50-60 років лісгосп приділяв велику увагу створенню лісових культур на землях інших землекористувачів.

На даний час створення лісових культур залишилося основним способом лісовідновлення, і тільки зруби осики і вільхи чорної в більшості випадків проектується під природне поновлення.

За ревізійний період виконані значні обсяги робіт з відтворення лісів: 2785,5 га створено лісових культур на землях філії і 1328,5 га на землях інших користувачів, частина з яких в подальшому була прийнята у склад філії. Це значно перевищує обсяги заплановані минулим лісовпорядкуванням. Пов'язане це з тим, що зросли обсяги суцільних рубок і обсяги заліснення за межами філії.

Виконання проекту лісовпорядкування з відтворення лісів, площа, га.

Показники	Лісові культури	Сприяння природному поновленню	Природне поновлення
1. Фактично виконано – усього	3911,1	-	357,4
<i>Із фактично виконаних обсягів:</i>			
1.1. Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки – усього	3911,1	-	357,4
з них призначено лісовпорядкуванням	3911,1	-	-
1.2. Нелісові ділянки – усього	-	-	-
з них призначені лісовпорядкуванням			
1.3. Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки (реконструкція) – усього	-	-	-
з них призначено лісовпорядкуванням			
2. Запроектовано попереднім лісовпорядкуванням – усього	1357,2	-	659,5
% виконання проекту	288	-	54

Рекомендації лісовпорядкування щодо способів лісовідновлення, підборі головних порід, схеми змішування на землях філії виконувались.

Підготовка ґрунту проводилась механізовано борознами або смугами. Садіння культур виконувалось вручну під меч Колесова. В подальші роки частина культур створювались механізовано.

Культури сосни в умовах бору та суборі створювались по схемі 10Сз або 7-6 рядів Сз, 1 ряд Бп або Дз з розміщенням посадкових місць 2,0-2,5 x 0,5-0,7. Культури дуба створювались чистими, або по схемі 8 рядів Дз 2 ряди Яз, 4ряди Дз

1 ряд Лпд з розміщенням 2,5-3,0 x 0,7.

Доповнення лісових культур виконувалось при відпаді 15% і більше весною наступного року однорічними сіянцями головної породи під меч Колесова.

В рядках догляд за культурами проводився вручну. Міжряддя при потребі оброблялись механізовано, або викошувались. Великою проблемою останніх років стала акація біла, яка засіває незімкнуті культури, а зрізання її приводить до ще більшого засилля акації.

Терміни переведення лісових культур у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, відповідають нормативам і науково-технічним рекомендаціям з лісовідновлення.

Попереднім лісовпорядкуванням проектувалось виконати реконструкцію малоцінних і низькоповнотних насаджень на площі 45,3 га. Фактично реконструкція не виконувалась.

Попереднім лісовпорядкуванням під природне поновлення було запроєктовано 659,5 га, з них на лісосіках 526,6 га, в т.ч. хвойними породами 12,5 га, твердолистяними- 10,4 га.

Площа і стан насаджень віком до 20 років, що відновилися природним шляхом, приведені в таблиці 4.6.7. В молодняках до 10 років основні площі припадають на насадження вільхи чорної та осики другого класу якості. Осика, вільха чорна, тополя успішно відновлюється на зрубках. Але є тенденція збільшення площ, що поновлюються кленом ясенolistим, іншими породами, чагарником.

При цьому можна відмітити відповідність проекту лісовпорядкування і обґрунтованість залишених під природне поновлення ділянок. Деревні породи, що відновилися, в основному, відповідають типам лісу. Природне поновлення в умовах філії на відповідних категоріях земель та типах лісу здійснено успішно.

Незімкнуті лісові культури доброго та задовільного стану якості складають 94,5%, незадовільні лісові культури – 2,9%, загиблі – 2,6%, переведені у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки - відповідно 99,7%, 0,3%.

Основними причинами загибелі (незадовільного стану) лісових культур (табл. 4.6.6) стали засуха та град.

Площа врахованих лісовпорядкуванням незімкнутих лісових культур та їхній стан, га.

Головна порода	Площа створених лісових культур	В тому числі:				
		добрий стан		задовільний стан	незадовільний стан (приж. 25,1-49,9%)	загиблі (списані філією та виявлені лісовпорядкуванням)
		1 клас якості	2 клас якості	3 клас якості		
1. Лісові культури проектного періоду						
1.1. Лісовідновлення						
Сосна звичайна	1344,8	216,4	759,4	301,3	67,7	-
Ялина європейська	0,5	-	-	0,5	-	-
Модрина європейська	1,0	1,0	-	-	-	-
Дуб звичайний	309,2	192,3	98,4	6,9	11,6	-
Ясен звичайний	5,3	2,5	-	1,1	0,6	1,1

Береза повисла	8,2	-	2,6	2,8	2,8	-
Вільха чорна	1,8	0,6	-	0,4	0,8	-
Липа дрібнолиста	1,0	-	1,0	-	-	-
Тополя пірамідальна	1,0	-	-	-	1,0	-
Разом	1672,8	412,8	861,4	313,0	84,5	1,1
1.2. Лісорозведення						
Сосна звичайна	143,0	-	125,2	16,8	1,0	-
Сосна кримська	1,1	1,1	-	-	-	-
Дуб звичайний	118,3	10,0	34,6	64,9	4,3	4,5
Береза повисла	11,4	-	11,4	-	-	-
Вільха чорна	0,9	0,5	0,4	-	-	-
Липа дрібнолиста	1,5	-	-	1,5	-	-
Разом:	276,2	11,6	171,6	83,2	5,3	4,5
Всього	1949,0	424,4	1033,0	396,2	89,8	5,6
2. Лісові культури попереднього проектного періоду (до 20 років)						
2.1. Лісовідновлення						
Сосна звичайна	5,7	-	-	-	-	5,7
Сосна кримська	2,2	-	-	-	-	2,2
Дуб звичайний	11,4	-	-	-	-	11,4
Дуб червоний	7,3	-	-	-	-	7,3
Ясен звичайний	4,3	-	-	-	-	4,3
Клен гостролистий	1,0	-	-	-	-	1,0
Вільха чорна	0,4	-	-	-	-	0,4
Разом	32,3	-	-	-	-	32,3
Усього незімкнутих лісових культур	1981,3	424,4	1033,0	396,2	89,8	37,9

Площа врахованих лісовпорядкуванням лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, у віці до 20 років та їхній стан, га.

Головна порода	Загальна площа	в тому числі:					
		класи якості				незадо- вільні	загиблі (списані філією і виявлені л/в)
		1	2	3	разом		
1. Лісові культури проектного періоду							
1.1. Лісовідновлення							
Сосна звичайна	1158,1	135,2	825,6	188,4	1149,2	8,9	-
Сосна кримська	0,8	-	0,8	-	0,8	-	-
Ялина європейська	2,0	-	-	0,3	0,3	1,7	-
Модрина європейська	1,0	-	1,0	-	1,0	-	-
Дуб звичайний	139,9	20,6	86,8	27,0	134,4	5,5	-
Дуб червоний	2,4	-	1,3	1,1	2,4	-	-
Ясен звичайний	12,9	3,0	4,8	2,4	10,2	2,7	-
Береза повисла	17,5	-	8,8	1,9	10,7	6,8	-
Разом	1334,6	158,8	929,1	221,1	1309,0	25,6	-

1.2. Лісорозведення							
Сосна звичайна	435,9	91,7	235,3	108,9	435,9	-	-
Сосна кримська	0,2	-	0,2	-	0,2	-	-
Ялина європейська	0,7	-	-	-	-	0,7	-
Дуб звичайний	106,9	0,7	57,3	48,9	106,9	-	-
Дуб червоний	0,3	-	-	0,3	0,3	-	-
Ясен звичайний	13,4	-	4,2	9,2	13,4	-	-
Клен гостролистий	7,4	-	0,8	6,6	7,4	-	-
Акація біла	17,6	-	16,2	1,4	17,6	-	-
Береза повисла	11,4	-	4,9	6,5	11,4	-	-
Вільха чорна	24,9	-	8,9	8,1	17,0	7,9	-
Верба ламка	13,8	-	-	1,9	1,9	1,9	-
Разом	632,5	92,4	327,8	191,8	612,0	20,5	
Усього	1967,1	251,2	1256,9	412,9	1921,0	46,1	
2. Лісові культури минулого проектного періоду (до 20 років)							
2.1. Лісовідновлення							
Сосна звичайна	3185,4	572,5	2303,2	272,0	3147,7	37,7	
Сосна кримська	3,8	-	1,5	2,3	3,8	-	-
Ялина європейська	4,7	-	2,1	2,6	4,7	-	-
Модрина європейська	8,7	3,7	-	5,0	8,7	-	-
Дуб звичайний	431,1	11,7	248,2	153,8	413,7	17,4	-
Дуб червоний	62,0	-	25,8	32,2	58,0	4,0	-
Ясен звичайний	80,1	3,5	53,1	22,4	79,0	1,1	-
Клен гостролистий	7,5	-	-	-	-	7,5	-
Акація біла	19,1	-	15,3	3,8	19,1	-	-
Береза повисла	132,9	4,1	95,8	30,9	130,8	2,1	
Вільха чорна	14,0	-	12,2	1,8	14,0	-	-
Тополя канадська	0,8	-	-	0,8	0,8	-	-
Верба біла	5,7	-	4,5	1,2	5,7	-	-
Разом	3955,8	595,5	2761,7	528,8	3886,0	69,8	
2.2. Лісорозведення							
Сосна звичайна	342,8	33,6	220,4	75,1	329,1	13,7	-
Ялина європейська	5,7	-	5,7	-	5,7	-	-
Дуб звичайний	123,8	-	85,6	24,8	110,4	13,4	
Дуб червоний	6,4	1,2	0,4	4,8	6,4	-	-
Ясен звичайний	39,4	-	17,9	15,2	33,1	6,3	-
Клен гостролистий	27,7	-	27,7	-	27,7	-	-
Акація біла	32,2	-	31,2	1,0	32,2	-	-
Береза повисла	67,5	-	19,1	26,1	45,2	22,3	-
Липа дрібнолиста	7,9	-	-	7,9	7,9	-	-
Тополя канадська	4,3	-	-	4,3	4,3	-	-
Абрикос звичайний	5,5	-	2,0	3,5	5,5	-	-
Груша звичайна	2,7	-	-	2,7	2,7	-	-
Горіх чорний	0,4	-	0,4		0,4	-	-
Разом:	666,3	34,8	410,4	165,4	610,6	55,7	-
Усього	4622,1	630,3	3172,1	694,2	4496,6	125,5	-

Причини незадовільного стану, не атестації та загибелі лісових культур.

Причини незадовільного стану, не атестації та загибелі лісових культур	Незадовільні (неатестовані)		Загиблі	
	га	%	га	%
I. Культури ревізійного періоду				
<i>1. Незімкнуті лісові культури</i>				
1. Засуха	55,9	86	42,2	71
2. Вимокання від підняття рівня ґрунтових вод	3,2	5	-	-
3. Несвоєчасне проведення лісівничого догляду	5,6	9	-	-
4. Будівництво шлейфів газопроводів та нафтопроводів	-	-	4,8	8
5. Град	-	-	12,5	21
Разом:	64,7	100	59,5	100
<i>2. Переведені у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки</i>				
1. Засуха	1	17	-	-
2. Інші об'єктивні причини	5	83	-	-
Разом:	6,0	100	-	-
II. Культури старшого віку (до 20 років)				
<i>1. Незімкнуті лісові культури</i>				
1. Засуха	-	-	46,6	72
2. Будівництво шлейфів газопроводів та нафтопроводів	-	-	2,1	3
3. Град	-	-	16,6	25
Разом:	-	-	65,3	100
<i>2. Переведені у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки</i>				
1. Засуха	0,4	100		
Разом:	0,4	100		
Усього:	71,1	100	124,8	100

Динаміка площі лісових культур віком до 20 років та їхня збереженість.

№ п/п	Назви показників	Площа в га	
		+	-
	I. Лісові культури попереднього ревізійного періоду	-	-
	а) значилось за даними минулого лісовпорядкування	-	-
1.	Площа лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	689,7	-
2.	Площа незімкнутих лісових культур	1800,1	-
	Усього значилось:	2489,8	-
	б) результати господарської діяльності	-	-
1.	Списано загиблих лісових культур	-	44,5
	Повинно бути лісових культур станом на 1.01.2018 р.	2445,3	-
	в) узято на облік теперішнім лісовпорядкуванням	-	-
1.	Площа лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	2424,5	-
	Розходження	-	20,8
	Причини розходження:	-	-
1.	Загиблі культури, що змінилися насадженнями природного походження	-	20,8

	II. Лісові культури ревізійного періоду	-	-
	а) створено усього	-	-
1.	Площа лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	-	-
2.	Площа незімкнутих лісових культур	2007,3	-
3.	Лісові культури під наметом лісу	778,2	-
	Усього значилось:	2785,5	-
	б) результати господарської діяльності	-	-
1.	Списано загиблих лісових культур	-	59,5
2.	Прийнято лісових культур від інших організацій	1185,1	-
	Усього змін:	1125,6	-
	Повинно бути лісових культур за станом на 1.01.2018 р.	3911,1	-
	в) узято на облік теперішнім лісовпорядкуванням	-	-
1.	Площа лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	1716,7	-
2.	Площа незімкнутих лісових культур	2194,4	-
3.	Лісові культури під наметом лісу	-	-
Разом:		3911,1	-

В цілому переважають насадження 2 класу якості (75%), незадовільні складають 7%.

В філії є три постійних розсадники площею 13,5 га. Площа посівів у 2024 році склала 2,3 га, а кількість вирощених сіянців в них – 2,332 млн. шт. Асортимент вирощених сіянців складається з близько 20 порід дерев та чагарників. В шкільному відділенні розсадника ростуть 43,4 тис. шт. саджанців 81 порід дерев та чагарників.

В середньому за останні 2 роки було вирощено щорічно 4,1 млн. шт. сіянців.

Крім того в філії є тепличне господарство загальною площею 0,0243 га, де в 2024 році вирощувалось 5,132 тис. шт. укорінених живців однорічних та 8,215 тис. шт. дворічних та старших.

Вихід стандартних сіянців здебільшого не відхиляється від планового. В останні роки на вирощування сіянців впливають періоди надзвичайно жорстких погодних умов.

Для отримання селекційного садивного матеріалу в філії закладена клонова плантація сосни звичайної, з неї в цьому році заготовили 20 кг. насіння.

Існуючі в філії розсадники повністю забезпечують потребу в садивному матеріалі.

Садивний матеріал, вирощений в лісових шкілах, використовується для доповнення лісових культур та реалізується на внутрішньому ринку.

Треба відмітити високий рівень розсадникового та тепличного господарств у філії.

Для виконання робіт з відтворення лісів потреба філії в насінні за останні два роки в середньому становила 5000 кг.

Заготівля насіння проводилась силами лісової охорони і за допомогою місцевого населення.

Із загальної кількості заготовленого за останні два роки насіння на постійних насінних ділянках зібрано до 40 %.

Для вирощування високоякісного садивного матеріалу з цінними спадковими

властивостями в філії створена постійна лісонасінна база (табл.4.6.8).

8. Посадка лісу за останні 5 років.

Середня щорічна площа фонду лісовідновлення близько 250 га. Представлена зрубамі минулого і частково поточного років.

Головний спосіб лісовідновлення, є створення лісових культур посадкою та посівом лісу.

Таблиця 6.

Обсяги основних робіт з лісовідновлення та лісорозведення за 2024 рік в порівнянні з середньорічними за останні 5 років (2019-2023 роки).

№ за/п	Вид робіт	Обсяги робіт			
		2024 рік.		Середньорічні	
		план	факт	план	факт
1	Підготовка ґрунту під лісові культури, га.	190,0	371,5	142	295
2	Створення лісових культур, га. ДЛФ	205,6	215,2	220	301
3	Створення лісових культур, га. ЗДЛФ	174	174	50	57
4	Разом створено лісових культур, га.	379,6	389,2	412	653
5	Доповнення лісових культур, га.	195	203,1	200	220
6	Догляд за лісовими культурами, га.	800	998,2	900	950
7	Заготівля лісового насіння, кг.	4195	6202,5	5250	4559
8	В т.ч. дуб	3600	5485	4225	4856
9	Вирощування садивного матеріалу, га.	1,4	1,4	1,6	1,7

Витрати на лісовідновні роботи в 2024 році склали 10127,7 тис. грн. Таким чином витрати на створення 1 га лісових культур становлять 25383 грн.

Дані таблиці 6 свідчать про те, що цілі по виконанню обсягів лісовідновлення досягнуті. Планові завдання по показниках виконані і перевиконані. За рахунок впровадження нових технологій вирощування посадкового матеріалу в контрольованому середовищі і інших заходів, вихід сіянців з одиниці площі збільшився в два рази.

В лісові культури вводяться породи інтродуценти, такі як дуб червоний, акація біла, горіх чорний.

Використання інтродуцентів, створених в минулому, по результатах спостережень і таксаційної характеристики деревостанів, в основному, не приводить до негативних лісівничо-екологічних наслідків.

9. Охорона і захист лісу.

Відомості про лісові пожежі

Показники	Одиниця вимірювання	В т.ч. за два останні роки	
		2023 р.	2024 р.
1. Площа, пройдена пожежами	га	-	45,32
в т.ч. вкрита лісовою рослинністю	га	-	45,32
2. Кількість пожеж – усього	випадків	-	10
в т.ч. верхових	випадків га	-	<u>1</u> 5,3
низових	випадків га	-	<u>9</u> 40,02
підземних	випадків га	-	-
3. Середня площа однієї пожежі	га	-	4,5
4. Стовбурний запас згорілої та пошкодженої деревини	тис. м ³	-	8412
5. Причини пожеж	випадків	-	10
5.1. Сільськогосподарські пали	випадків	-	-
5.2. Необережне поводження з вогнем населення	випадків	-	3
військові дії	випадків	-	4
5.3. Іскра	випадків	-	-
5.4. Не встановлено	випадків	-	3
6. Виявлено порушників правил пожежної безпеки	випадків	-	8
7. Накладено штрафів	випадків гривень	-	8 12240

Виконання запроектованих протипожежних заходів

Найменування заходів	Одиниця вимірювання	Проектувалось на 2024 рік	Фактично виконано	% виконання
1. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки				
1.1. Створення добровільних пожежних дружин і команд	осіб	100	105	105
1.2. Організація лісової пожежної станції 2 типу	шт.	1	1	100
1.3. Організація пунктів зосередження протипожежного інвентарю	шт.	9	9	100
1.4. Придбання пожежних автомобілів	шт.	-	-	-
1.5. Придбання лісопожежних модулів	шт.	-	-	-
2. Заходи з попередження виникнення пожеж (профілактичні)				

2.1. Проведення роз'яснювальної роботи серед населення з використанням засобів масової інформації	статей лекцій	25 180	32 200	128 111
2.2. Встановлення попереджувальних аншлаків	шт.	70	94	134
2.3. Обладнання місць відпочинку і паління	шт.	1	1	100
2.4. Перекриття лісових доріг	шт.	25	42	168
3. Заходи з попередження розповсюдження лісових пожеж (обмежувальні)				
3.1. Створення протипожежних розривів	км	-	-	-
3.2. Догляд за протипожежними розривами	км	20	22	110
3.3. Створення мінералізованих смуг	км	750	959	128
3.4. Догляд за мінералізованими смугами	км	6050	6809	113
4. Будівництво об'єктів протипожежного призначення				
4.1 Будівництво протипожежних водоймищ	шт.	-	-	-
4.2. Будівництво під'їзду до водоймищ та місць забору води	шт.	-	-	-
4.3. Ремонт під'їзду до водоймищ та місць забору води	шт.	4	4	100
4.4. Будівництво проти пожежних спостережних веж	шт.	-	-	-
4.5. Встановлення на вежах телевізійної системи спостереження	шт.	-	-	-
4.6. Ремонт та утримання доріг протипожежного значення	км	-	2	-

Існуюча організація території філії за способами виявлення лісових пожеж і боротьби з ними відноситься до наземної охорони. Виявлення лісових пожеж виконується шляхом спостережень із стаціонарних пожежних веж і наземного патрулювання по маршрутах, гасіння – наземними силами і засобами. Гасіння пожеж проводиться силами команди лісопожежної станції та лісової охорони лісництв. В екстримальних умовах допомогу в боротьбі з лісовими пожежами надають організації, які розташовані в зоні діяльності філії та місцеве населення.

Щорічно в лісництвах складається оперативний план протипожежних заходів, план організаційних заходів для гасіння пожеж та оперативний план організації засобів гасіння пожеж і робочої сили місцевих підприємств для гасіння лісових пожеж (затверджується рішенням районних адміністрацій).

На протязі пожеже небезпечного періоду лісова охорона постійно проводила роз'яснювальну роботу з населенням на протипожежну тематику.

На протязі двох останніх років проведено 234 рейди по виявленню порушників правил пожежної безпеки, виявлено 11 порушників, на яких складено протоколи про адміністративні правопорушення, накладено штрафів на суму 16,830 тис.грн.

Спеціалістами філії регулярно проводились виступи по радіо, телебаченню, публікувались статті в газетах.

Необхідними умовами для створення чітких дій по виявленню і гасінню лісових пожеж є надійна система зв'язку. В філії є 28 радіостанції, з них 10 стаціонарних та 18 мобільних. Між диспетчерами та фахівцями також підтримується зв'язок за допомогою мобільних телефонів. В цілому, існуюча система забезпечує надійний зв'язок філії з лісництвами, але потребує постійної заміни на сучасні зразки.

За два останні роки, було зареєстровано 108 випадків незаконних рубок з обсягом зрубаной деревини 571,0 м³ із збитками 8,1514111 тис. грн.

По зареєстрованих незаконним рубкам було складено 25 протоколів, накладено штрафів – 12,750 тис грн., нараховано збитків- 74,198 тис.грн.

По 83 матеріалам матеріали направлено до правоохоронних органів, з них по 51 порушено кримінальні справи.

На території філії діють 3 учнівські лісництва, в діяльності яких беруть участь 50 учнів.

Учнівські лісництва, як структурні підрозділи закладів освіти, забезпечують потребу школярів та учнівської молоді в здобутті знань і навичок у галузі лісівництва, сприяють вихованню свідомого ставлення до праці, до охорони природи, використанню та відтворенню лісових ресурсів та вибору майбутньої процесії. В своїй діяльності учнівські лісництва повинні керуватися основними положеннями Закону України «Про освіту», Лісового кодексу України та Положенням про учнівське лісництво загальноосвітніх шкіл та позашкільних навчально-виховних закладів, затверджених наказом Міністерства освіти України від 01.11.1995 р. № 307.

Шкільне лісництво на базі Шишацької спеціалізованої школи ім. В.І.Вернадського Великобагачанського лісництва організовано в 2014 році. Зараз в його роботі приймає участь 17 школярів.

Шкільне лісництво на базі Великосорочинської ЗОШ-III ступеня і Гоголівського лісництва створено в 1982 році. Зараз в ньому працюють 18 школярів.

Шкільне лісництво на базі Комишнянської ЗОШ-I-III ступеня і Комишнянського лісництва створено в 2015 році. В ньому займається 15 школярів.

З кожним лісництвом підписана угода про співпрацю. Розроблена програма навчання. Програма розрахована на учнів 7-11 класів. Курс включає як теоретичні заняття у формі лекцій та бесід з основ лісового господарства так і виконання практичних завдань на об'єктах базового лісництва, дослідницьку діяльність. Програма включає знайомство з напрямками робіт місцевого лісництва, зустрічі з працівниками лісового господарства.

Характеристика учнівських лісництв

Лісництва і номери кварталів, які входять до складу учнівських лісництв	Рік утворення лісництва	Кількість учнів в лісництві	Загальна площа учнівського лісництва, га	Лісові ділянки, га		Нелісові землі
				вкриті лісовою рослинністю	не вкриті лісовою рослинністю	
1. Шишацьке учнівське лісництво						
Великобагачанське л-во кв. 147-151	2014	19	281,5	265,7	7,2	8,0
2. Великосорочинське учнівське лісництво						
Гоголівське л-во кв. 36-38, 81, 117-120	1982	20	262,9	223,5	31,1	8,3
3. Комишнянське учнівське лісництво						
Комишнянське л-во кв. 53, 66, 67, 73, 74	2015	14	101,4	93,1	5,9	2,4

Члени учнівських лісництв в 2024 році приймали участь у виконанні таких робіт:

- посадка лісових культур – 0 га;
- догляд за лісовими культурами – 0 га;
- огорожено мурашників – 0 шт.;
- виготовлення годівниць для птахів – 0 шт.

Протипожежне впорядкування включає комплекс правових, організаційних технічних, лісогосподарських та інших заходів, направлених на попередження виникнення пожеж, обмеження їх розповсюдження, зниження пожежної безпеки в лісі, підвищення пожежестійкості деревостанів, своєчасне виявлення пожеж та їх гасіння. Заходи з охорони лісів від пожеж запроектовані з врахуванням економічних, біологічних і екологічних особливостей лісового фонду.

В основу проектування покладені Правила пожежної безпеки в лісах України (2005), Положення про лісові пожежні станції (2006), узгоджені з лісогосподарськими підприємствами основні заходи з протипожежного улаштування. Пожежна безпека в лісі повинна забезпечуватися проведенням профілактичних заходів, оперативного виявлення і ліквідації лісових пожеж на території лісового фонду. З цією метою слід проводити розробку оперативних протипожежних планів, встановлювати регламент роботи лісопожежних служб в залежності від пожежної небезпеки і фактичної горимості лісів, проводити регулювання відвідування лісових урочищ, контролювати дотримання правил пожежної безпеки та ряд інших заходів.

Ступінь пожежної небезпеки визначався за «Шкалою оцінки природної пожежної небезпеки лісових ділянок лісового фонду» розробленою інститутом «Укрдіпроліс» і затвердженою наказом Міністерства лісового господарства України від 2 червня 1997 року № 52.

**Розподіл площі земель лісогосподарського призначення за класами
пожежної небезпеки, га**

Лісництво	Класи пожежної небезпеки					Разом	Серед- ній клас
	1	2	3	4	5		
Великобагачанське	2583,0	1482,6	1008,7	1941,0	626,6	7641,9	2,55
Гоголівське	2242,2	1767,5	2858,3	2373,5	858,4	10099,9	2,79
Комишнянське	275,7	110,7	5409,1	570,5	649,0	7015,0	3,17
Псільське	1435,6	692,7	819,8	577,3	323,3	3848,7	2,39
Яреськівське	1082,5	2027,2	417,8	716,9	503,2	4747,6	2,48
Калайдинцівське	336,8	445,3	3801,8	331,1	793,5	5708,5	3,14
Приміське	737,3	398,2	4593,4	1032,3	611,9	7373,1	3,05
Хорольське	393,1	717,0	1853,6	828,6	1519,0	5311,3	3,44
Оржицьке	337,2	102,9	3474,8	1137,3	662,9	5715,1	3,29
Разом:	9423,4	7744,1	24237,3	9508,5	6547,8	57461,1	2,93

Територія філії характеризується 2,93 класом пожежної небезпеки, що зумовлено високою питомою вагою серед вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок середньовікових насаджень соснових та листяних порід в свіжих лісорослинних умовах.

Територія філії за способами виявлення лісових пожеж і боротьби з ними відноситься до наземної охорони лісів.

Санітарний стан лісів в даний час слід вважати задовільним. Осередків шкідників і хвороб лісу налічується на площі 11977,8 га. З шкідників розповсюджений рудий сосновий пильщик, вершинний короїд, із хвороб лісу найбільше поширення мали коренева губка, соснова губка, несправжній трутовик, некроз ясена. За останні роки значно збільшилась площа насаджень пошкоджених кореневою губкою та несправжнім трутовиком, що значно вплинуло на санітарний стан соснових та дубових насаджень.

Попередження осередків шкідників і хвороб лісу, а також їх ліквідація в разі виникнення, можливе тільки при поєднанні винищувальних і лісогосподарських заходів. Лісогосподарськими заходами необхідно попередити їх виникнення, для цього потрібно створювати змішані насадження.

Винищувальні міри боротьби являються дуже трудомісткими, їх найкраще проводити на невеликих площах і при незначному розмноженні шкідників в невисоких насадженнях. При виникненні значних осередків, які загрожують насадженням на значній площі, необхідно звертатися до регіональних станцій захисту лісу і з їх допомогою проводити хімічну боротьбу. При цьому хімічні і біологічні препарати повинні відповідати «Списку хімічних і біологічних препаратів для боротьби з шкідниками і хворобами рослин, дозволених для використання в лісовому господарстві».

Найбільші ефективні для боротьби з шкідниками бактеріальні і вірусні препарати. Вони не шкідливі для живих організмів і діють на протязі тривалого часу.

В цілому нагляд за шкідниками і хворобами лісу ведеться лісовою охороною на протязі року. Також необхідно проводити агітацію серед населення по

збереженню гнізд птахів, мурашників та допомагати лісовій охороні по виявленню шкідників та хвороб лісу.

Оскільки принаджування в ліс птахів носить профілактичний характер, розвішувати штучні гнізда необхідно не в діючих осередках шкідників, а в місцях можливої їх появи.

10. Використання угідь і ресурсів побічних користувань

З побічних лісових користувань в лісі можливі заготівля ягід, грибів, березового соку, лікарської сировини. Заготівлею продукції побічного користування займається місцеве населення для своїх потреб.

В філії проводиться заготівля сіна у лісі для потреб мисливського господарства.

На кормових полях проводиться вирощування різних видів рослин для диких тварин.

Потреба лісового господарства в сіножатях та в орних землях відсутня.

Попереднім лісовпорядкуванням щорічний випас худоби в лісі проектувався на площі 24830,5 га в кількості 4966 голів великої рогатої худоби. Фактично в середньому за останні 2 роки випас худоби у лісах не проводився.

Минулим лісовпорядкуванням були виявлені щорічні експлуатаційні ресурси з розміщення пасік, заготівля дикорослих плодів і горіхів. Запроектовано було утримання пасіки з 50 сімей та заготівля 1,5 тонн меду. Станом на 31.12.2024 року пасіки на території філії відсутні.

Заготівля харчових продуктів лісу і лікарської сировини на території філії проводиться, в основному, місцевим населенням для власних потреб.

11. Використання земель лісогосподарського призначення для потреб мисливського господарства і культурно-оздоровчих цілей.

Територія філії використовується для потреб мисливського господарства.

В межах Миргородського району мисливські угіддя філії закріплені:

- Рішенням Полтавської обласної ради (сімнадцята сесія шостого скликання) від 17 липня 2013 року за Миргородським госпрозрахунковим мисливсько-рибальським підприємством Полтавської обласної організації УТМР терміном на 15 років загальною площею 80508,3 га (в т.ч. ліси – 3986,7);

- Рішенням Полтавської обласної ради (шістнадцята сесія шостого скликання) від 23 травня 2013 року за громадською організацією мисливсько-рибальське товариство «Романівка» терміном на 15 років загальною площею 4588,02 га (в т.ч. ліси – 3201,5 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (пленарне засідання двадцять сьомої сесії сьомого скликання) від 17 вересня 2019 року № 1177 за районною громадською організацією «Мисливсько – рибальське товариство «Попівське» терміном на 25 років загальною площею 4046 га (в т.ч. ліси – 2091 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (десята сесія шостого скликання) від 29 лютого 2012 року за ТОВ «Білагро» терміном на 15 років загальною площею 3033 га (в т.ч. ліси – 2208 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (десята сесія шостого скликання) від 29 лютого 2012 року за ТОВ «Веpr» терміном на 15 років загальною площею 3039 га (в т.ч. ліси – 1897 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (десята сесія шостого скликання) від 29 лютого 2012 року за госпрозрахунковим мисливсько-рибальським підприємством Полтавської обласної організації УТМР терміном на 15 років загальною площею 4945 га (в т.ч. ліси – 1641,7 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (сімнадцята сесія шостого скликання) від 17 липня 2013 року за ТОВ «Мисливсько-рибальське господарство «Великобагачанське» терміном на 15 років загальною площею 74341,55 га (в т.ч. ліси – 4089,5 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (дванадцята сесія шостого скликання) від 29 серпня 2012 року за Шишацьким районним ТМР «Фазан» терміном на 15 років загальною площею 63690,0 га (в т.ч. ліси – 8856,7 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (шістнадцята сесія шостого скликання) від 23 травня 2013 року за ТОВ «Авангард – 2011» терміном на 15 років загальною площею 4100 га (в т.ч. ліси – 1472,5 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (пленарне засідання двадцять п'ятої позачергової сесії восьмого скликання) № 675 від 28 липня 2023 року за ТОВ «УКРЛІС КОНЦЕРН» терміном на 25 років загальною площею 3482,8029 га (в т.ч. ліси – 1840,3231 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради № 17 від 17 липня 2013 року за Оржицьким ГМРП терміном на 15 років загальною площею 86712,02 га (в т.ч. ліси – 2904 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (пленарне засідання двадцять сьомої сесії сьомого скликання) №1179 від 17 вересня 2019 року за ТОВ МРГ«УДАЙ» терміном на 25 років загальною площею 5012,57 га (в т.ч. ліси – 1309 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради (пленарне засідання сьомої позачергової сесії восьмого скликання) №282 від 21 жовтня 2021 року за ТОВ МРГ«УДАЙ» терміном на 25 років загальною площею 657,0 га (в т.ч. ліси – 657,0 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради від 23 травня 2013 року за ТОВ «Сапсан-Семенівка» терміном на 15 років загальною площею 108256,0 га (в т.ч. ліси – 1927,27 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради від 17 липня 2013 року за Лубенським ГМРП Полтавської о.о. УТМР терміном на 15 років загальною площею 80974,44 га (в т.ч. ліси – 7485,51 га);

- Рішенням Полтавської обласної ради від 17 липня 2013 року за Хорольським ГМРП Полтавської о.о. УТМР терміном на 15 років загальною площею 72252,0 га (в т.ч. ліси – 3204,2 га).

Мисливські угіддя на території Комишнянського, Калайдинцівського лісництва та прилеглих землях Солонцівської сільської ради Миргородського району загальною площею 27205,9808 га закріплені за філією Рішенням Полтавської обласної ради від 28.07.2023 № 677 «Про внесення змін до рішень Полтавської обласної ради щодо ведення мисливського господарства» терміном на 15 років.

ТОВ «НВП Укрмисливрибпроект» у 2024 розроблено «Проект організації та розвитку мисливського господарства філії «Миргородське лісове господарство» ДП «Ліси України».

Полювання має аматорський характер.

Загальні витрати на ведення мисливсько- господарської діяльності у 2024 році

склали 116050 грн. Загальні надходження від ведення мисливсько - господарської діяльності у 2024 році склали 0 грн.

За даними обліку мисливської фауни у 2024 р. в мисливських угіддях налічується:

Копитних тварин 277 голів, в тому числі лось- 5, козуля -203, кабан – 69.

Хутрових тварин – 2113 гол. в т.ч. зайць русак – 1827, дикий кролик- 11, бобер – 65, лисиця червона – 19, єнотовидна собака – 13, борсук – 56, видра річкова – 33, куниця – 49, ондатра- 24, горностай- 16.

Пернатої дичини – 11549 голів, в тому числі кулики – 90, голуби – 1230, фазани -79, сіра куріпка – 460, перепілка – 1560, качка – 3100, лиска – 2520, курочка водяна - 810, норець великий(чомга) – 54, гуска сіра- 50, чирянка- 1200.

В 2024 році полювання не проводилось у зв'язку з військовим станом в Україні.

У 2024 році було випущено в природу зайця русака- 25 голів, фазана- 192 голови.

З метою профілактики та боротьби зі сказом у 2024 році було добуто 11 лисиць.

Запроектовані біотехнічні заходи по збереженню і розмноженню мисливської фауни виконувались у відповідності з проектом мисливського впорядкування.

Виконання біотехнічних заходів

Заходи	Одиниця вимірювання	Норми заготівлі та викладки кормів на сезон підгодівлі	Виконано у 2024 році	% виконання
1.Заготівля кормів для диких тварин				
Сіно лісове, вікове, віко-овсяне	кг	4160	4500	108
Сінаж (силос)	кг	8700	-	0
Пучки із гілок листяних порід	шт.	4410	5000	113
Снопки зернові	шт	11450	12000	105
Зерно, комбікорм, зерновідходи, жолуді	кг	7615	7800	102
Кукурудза в качанах	кг	11134	12000	108
Коренеплоди	кг	17044	0	0
Сіль	кг	232	250	108
2. Встановлення біотехнічних споруд				
- годівниці	шт.	70	73	104
- підгодівельні майданчики	шт.	166	174	105
- штучні водопої	шт.	8	8	100
- солонці	шт.	98	105	107
- кормосховища	шт.	2	2	100
- навіс для сіна	шт.	2	2	100
- мисливська вежа	шт.	50	63	126

На території філії немає культурно-оздоровчих закладів, але мальовничі куточки лісових масивів використовуються місцевим населенням для відпочинку.

Всього по філії облаштовано 8 рекреаційних пунктів біля доріг загального

користування, біля населених пунктів та в місцях масового відпочинку населення.

У 2024 році в Хорольському лісництві побудоване нове місце відпочинку.

Рекреаційні пункти оснащені альтанками, лісовими меблями, стоянками для автотранспорту, місцями для вогнища та сміття, туалети. Все це виконано професійно, зі смаком і має дуже мальовничий вигляд.

Філія регулярно проводить ремонт рекреаційних пунктів та утримує їх у належному стані.

На 2025 рік заплановано будівництво нового рекреаційного пункту у Великобагачанському лісництві.

12. Загальний висновок за результатами аналізу лісогосподарської діяльності

1. Позитивні сторони ведення лісового господарства:

1.1. Ведення лісового господарства здійснювалося згідно проекту лісовпорядкування, що забезпечило безперервне і раціональне використання лісових ресурсів

1.2. При рубках головного користування не допускається втрат деревини. Якісне очищення місць рубок.

1.3. Своєчасне і якісне проведення лісовідновних заходів на зрубках та інших не вкритих лісовою рослинністю землях. Виконані роботи по створенню лісових культур на площі 3325,4 га.

1.4. Високий рівень ведення розсадникового господарства.

1.5. На належному рівні здійснюється охорона лісів, про що свідчить відсутність або незначні площі займань протягом ревізійного періоду.

1.6. Отримання правовстановлюючих документів на право постійного користування земельними ділянками за рахунок власних коштів.

2. Негативні сторони ведення лісового господарства:

2.1. Погіршення санітарного стану насаджень, про що свідчить збільшення виявленого запасу сухостою та захаращеності.

2.2. Не в повному обсязі використана лісосіка головного користування.

13. Загальний висновок за результатами аналізу господарської діяльності філії:

Вцілому господарську діяльність можна вважати задовільною. Господарські заходи проводяться на належному рівні, проте більше уваги необхідно приділяти покращенню санітарного стану насаджень.

14. Річний обсяг користування лісом з усіх видів рубок

Річний обсяг лісокористування з усіх видів рубок наведено в таблиці 5.4.1.

Встановлений на ревізійний період щорічний обсяг користування лісом складає 80,6% від визначеного минулим лісовпорядкуванням і 52,0% від середньої заготівлі за два останні роки (табл. 5.4.2). Середня зміна запасу використовуватиметься на 44,5%.

Зменшиться на 49% питома вага рубок формування і оздоровлення лісів. Найбільший обсяг в загальній заготівлі деревини буде припадати на рубки головного користування.

15. Лісовідновлення.

На 2025 рік по філії лісовідновлення планується на площі 315,0 га., під природне лісорозведення 12,0 га. Створення високопродуктивних лісів із господарсько-цінних порід можливе тільки штучним шляхом.

. Проектуючи різні способи лісовідновлення, лісовпорядкування приймало до уваги напрямки і успішність ходу природного поновлення в різних типах лісу і різних категоріях лісових ділянок.

Термін відновлювального періоду для ділянок, призначених для природного поновлення, прийнятий в середньому 5 років.

Терміни змикання лісових культур і переведення їх у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, в залежності від групи типів лісу і цільової породи, прийняті наступні: для сосни - 6 років, дуба – 6 років, берези, - 5 років, вільхи, тополі - 4 роки.

Терміни лісовідновлення на зрубках прийнято - 1 рік, на галявинах – 10 років, на лісосіках головного користування ревізійного періоду - 9 років, суцільних санітарних рубок - 1 рік.

Розподіл не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок (фонд лісовідновлення) і лісосік ревізійного періоду за видами відтворення (площа, га).

Показники	Лісові ділянки не вкриті лісовою рослинністю				Зруби ревізійного періоду		Разом
	рідко-лісся	згарища, загиблі насадження	зруби	разом	головного користування	інших суцільних рубок	
1. Усього лісових ділянок	5,1	3,6	220,3	229,0	1061,8	-	1290,8
в тому числі:							
1.1. Лісові ділянки, на яких забезпечується природне поновлення лісу	-	-	26,6	26,6	342,8	-	369,4
із них:							
- хвойними породами	-	-	-	-	-	-	-
- твердолистяними породами	-	-	-	-	-	-	-
1.2. Може бути забезпечене лісовідновлення шляхом сприяння природному	-	-	-	-	-	-	-

поновленню							
із них:							
-шляхом збереження підросту	-	-	-	-	-	-	-
1.3. Може бути забезпечене лісовідновлення тільки штучним шляхом	5,1	3,6	197,3	202,4	719,0	-	921,4

Запроектовані обсяги лісовідновних заходів на не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянках і лісосіках ревізійного періоду (площа, га; чисельник – запроектована лісовпорядкуванням; знаменник – прийнято 2-ою л/в нарадою при розходженні)

Породи, запроектовані для відновлення	Категорії лісових ділянок			Разом
	не вкриті лісовою рослинністю (рідколісся, зруби, згарища, загиблі нас.)	головного користування	інших рубок	
1. Лісові культури				
Сосна звичайна	84,6	592,0	54,3	703,9
Дуб звичайний	23,6	839,2	17,5	880,3
Береза повисла	2,1	-	-	2,1
Тополя біла	0,4	-	-	0,4
Тополя чорна	-	14,4	-	14,4
Разом:	110,7	1445,6	71,8	1628,1
2. Природне поновлення				
Сосна звичайна	1,5	0,3	-	1,8
Дуб звичайний	-	0,4	-	0,4
Клен гостролистий	1,7	-	-	1,7
Береза повисла	2,2	6,9	-	9,1
Осика	3,6	112,1	-	115,7
Вільха чорна	47,4	426,7	-	474,1
Тополя біла	-	3,2	-	3,2
Тополя канадська	-	4,5	-	4,5
Тополя чорна	-	5,9	-	5,9
Верба біла	2,8	60,3	-	63,1
Верба ламка	0,9	19,4	-	20,3
Разом:	60,1	639,7	-	699,8
Усього по філії:				
Сосна звичайна	86,1	592,3	54,3	732,7
Дуб звичайний	23,6	839,6	17,5	880,7
Клен гостролистий	1,7	-	-	1,7
Береза повисла	4,3	6,9	-	11,2
Осика	3,6	112,1	-	115,7
Вільха чорна	47,4	426,7	-	474,1
Тополя біла	0,4	3,2	-	3,6

Тополя канадська	-	4,5	-	4,5
Тополя чорна	-	20,3	-	20,3
Верба біла	2,8	60,3	-	63,1
Верба ламка	0,9	19,4	-	20,3
Разом:	170,8	2085,3	71,8	2327,9

16. Насінництво і лісові розсадники.

Виходячи з середніх щорічних обсягів лісокультурних робіт, визначена загальна потреба в садивному матеріалі, яка становить 1681 тис. штук сіянців. Вона прийнята для розрахунку посівного і шкільного відділень розсадника і потреби в насінні. Розрахунок щорічної потреби в садивному матеріалі проведено за обсягами лісокультурних робіт, затверджених 2-ою лісовпорядною нарадою.

Згідно розрахунків, наведених в таблицях 1 і 2, необхідна корисна площа посівного та шкільного відділень розсадника повинна бути 10,12 га. Службова площа (дороги, водоймища, межові канали, загорожі та ін.) прийнята з розрахунку 25% від корисної площі. Отже, загальна площа розсадника повинна бути 12,65 га. Розрахунок корисної площі для посівного відділення розсадника проведений на основі норм виходу стандартних сіянців, установлених для даної лісорослинної зони.

На рік лісовпорядкування загальна площа існуючих розсадників в лісгоспі складала 13,5 га та 0,0243 га тепличного господарства.

1. Щорічні обсяги заходів з відтворення лісів, потреба в садивному матеріалі

Показники	Лісові культури				Доповнення лісових культур		Інші потреби	Разом
	на фонді		рекон-струкція насаджень	на землях інших користувачів	на землях філії	на землях інших користувачів		
	лісо-від-нов-лення	лісо-розве-дення						
1. Обсяги робіт, га	282,3	58,8	-	-	463,8	-	5,5	810,4
2. Потреба в садивному матеріалі, тис. штук								
Усього:	2154,99	270,60	-	-	2643,66	-	44,0	5113,25
в т.ч. по породах:								
Сосна звичайна	1580,39	222,97	-	-	1850,56	-	22,00	3675,92
Дуб звичайний	516,68	33,63	-	-	793,10	-	22,00	1365,41
Береза повисла	33,91	2,85	-	-	-	-	-	36,76
Липа дрібнолиста	0,14	2,57	-	-	-	-	-	2,71
Вільха чорна	-	0,50	-	-	-	-	-	0,50
Тополя	3,50	3,80	-	-	-	-	-	7,30
Ліщина	0,14	1,43	-	-	-	-		1,57
Ірга круглолиста	10,20	1,15	-	-	-	-	-	11,35
Бузина чорна	10,03	1,70	-	-	-	-	-	11,73

2. Розрахунок корисної площі посівного відділення розсадника та потреба в насінні.

Породи, які будуть вирощуватись в посівному відділенні розсадника	Потреба в сіянцях, тис. шт. А	Норма виходу з 1 га, тис. шт. Б	Щорічна площа посівів, га $P = \frac{A}{B}$	Вік садивного матеріалу, років	Кількість полів сівозмін, В	Загальна корисна площа посівного відділення розсадника, га $P \times B$	Норма висіву на 1 га, кг Н	Потреба в насінні щорічно, кг $P \times H$
Сосна звичайна	3675,92	1500	2,45	1	2	4,90	45	220,5
Дуб звичайний	1365,41	550	2,48	1	2	4,96	3800	18848,0
Береза повисла	36,76	550	0,07	1	2	0,14	90	12,6
Липа дрібнолиста	2,71	400	0,01	1	2	0,02	270	5,4
Вільха чорна	0,50	600	-				90	
Тополя	7,30							
Ліщина	1,57	350	0,01	1	2	0,02	1800	36,0
Ірга круглолиста	11,35	550	0,02	1	2	0,04	110	4,4
Бузина чорна	11,73	550	0,02	1	2	0,04	60	2,4
Загальна потреба в насінні			5,06			10,12		19129,3

Щорічна потреба в насінні становить 19129,3 кг. З наявних постійних насінних ділянок і плантацій (табл. 4) можна заготовити 5108 кг насіння, в тому числі: сосни 108 кг.

3. Розрахунок корисної площі шкільного відділення розсадників

Породи, які будуть вирощуватись в шкільному відділенні розсадника	Щорічна потреба в саджанцях, тис. шт. А	Вихід саджанців з 1 га, тис. шт. Б	Щорічна площа садіння у школі, га $P = \frac{A}{B}$	Кількість років вирощування саджанців у школі	Кількість полів сівозмін, В	Загальна корисна площа, га $P \times B$
1. Деревно-чагарникові школи (пikіровочна ділянка)						
Тополя	7,3	2600	0,003	1	2	0,006
2. Плантації новорічних ялинок						
Сосна	1000	1000	1,0	5	6	6,0

Для забезпечення лісокультурних робіт високоякісним насінням з цінними спадковими властивостями потрібно мати лісонасінну базу, яка б включала в себе постійні насінні ділянки, закладені у високопродуктивних деревостанах, плюсові насадження і дерева, а також постійні лісонасінні плантації основних деревних порід, створених на селекційній основі. За нестачі насіння певних деревних порід

їх можна збирати у кращих в селекційному відношенні насадженнях. Селекційна оцінка деревостанів основних деревних порід наведена в таблиці 6.

Для покращання складу насаджень, розвитку крон і плодоношення в існуючих і тих, що створюватимуться, ПЛНД і ЛНП намічені необхідні заходи (табл. 5).

4. Розрахунок площі постійних лісонасінних ділянок та плантацій

Породи	Щорічна потреба в насінні, кг А	Середня урожайність з 1 га, кг Б	Середня періодичність плодоношення, років В	Необхідна площа, га $\frac{A \times B}{B}$	В наявності плантацій, ПЛНД, га	Проектується створити, га
1. Постійні лісонасінні ділянки						
Сосна звичайна	220,5	6	2	73,5	26,0	-
Дуб звичайний	18848,0	500	8	301,6	80,0	-
Разом:						
2. Лісонасінні плантації I покоління						
Сосна звичайна					10,0	-
Разом:						

5. Запроектований обсяг заходів для покращання лісонасінної бази

Найменування заходів	Одиниця вимірювання	Обсяг робіт	Термін виконання
1. На постійних лісонасінних ділянках			
Внесення добрив	га	106,0	щорічно
2. На лісонасінних плантаціях			
Внесення добрив	га	10,0	щорічно

6. Селекційна оцінка насаджень (площа, га)

Панівні породи	Насадження			Разом
	плюсові	нормальні	мінусові	
1. Пристигаючі насадження				
Сосна		1319,7		1319,7
Дуб		348,2	164,4	512,6
Разом		1667,9	164,4	1832,3
2. Стиглі і перестійні насадження				
Сосна		80,0		80,0
Дуб		7,8	1096,6	1104,4
Разом		87,8	1096,6	1184,4
Разом по філії:				
Сосна		1399,7		1399,7
Дуб		356,0	1261,0	1617,0
Разом		1755,7	1261,0	3016,7
в %		58	42	100

17. Будівництво, пов'язане з лісогосподарською діяльністю.

Виходячи із забезпеченості філії виробничим і житловим фондом і запроектованих обсягів робіт, в ревізійному періоді не запроектовано будівництво нових об'єктів, і капітальний ремонт наявних виробничих і житлових будівель.

18. План виявлення і взяття під охорону рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

Охорона біотичного різноманіття включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення і використання рослинного та тваринного світу.

Основні вимоги законодавства щодо забезпечення охорони рослинного світу визначені ст.ст. 25, 26 Закону України «Про рослинний світ», тваринного світу – розділом IV Закону України «Про тваринний світ», рідкісних та зникаючих видів флори і фауни – ст. 11 Закону України «Про Червону книгу України».

Охоронні пріоритети задекларовані в основному національному документі, Червоній книзі України (ЧКУ).

План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин.

№ пп	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Створення об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) в місцях зростання або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, значимих на регіональному рівні.	Рубки, не проводяться.	Спеціалісти філії, зацікавлені сторони
2	Проведення науковцями польових робіт із вивчення фауни хижих птахів, сов, лелеки чорного, виявлення рідкісних і зникаючих видів та планування заходів щодо їх збереження та покращення умов існування.	Створення охоронних зон навколо гнізд, виготовлення і розвішування штучних гніздівель.	Науковці НУБІП
3	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів – на 2021 рік. При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів та їх опису.	Збереження ключових біотопів і об'єктів. При виявленні гнізда (діаметром 0,4м і більше), яке заселене по визначенню спеціаліста, в радіусі 300 м навколо гнізда виділяється охоронна зона	Спеціалісти філії, лісничі, зацікавлені сторони
4	Проведення картування місць зростання та	На картах-схемах	Спеціалісти

	мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності;	по лісництвах наносяться рідкісні та зникаючі види і біотопи	філії.
5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин		Адміністрація філії

Охорона видів рослин і грибів занесених до списку, на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- установка особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання,
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня,
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій,
- пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються,
- створення банків їх генофонду, розведення у спеціальних умовах (розсадниках, ботанічних садах, дендропарках тощо),
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проєктивно-планувальної документації, екологічної експертизи.

Ведення Списку покладається на Державне управління охорони навколишнього середовища в Полтавській області.

На території філії виявлені види фауни і флори, які охороняються, а саме:

- представники фауни: борсук європейський, видра річкова;
- представники флори: підсніжник звичайний, лілія лісова, цибуля медвежа (черемша).

Місця знаходження ділянок, що охороняються, нанесені на карті-схемі лісів високої природоохоронної цінності. На даних ділянках рубки головного користування не проводяться, або проводяться з виділенням ключових біотопів.

19. Площі лісів особливо цінних для збереження (ОЦЗ) що охороняються.

На території філії «Миргородське лісове господарство» виділені й охороняються особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗ).

Таблиця 9.

Площі лісів особливо цінних для збереження (ОЦЗ).

Типи лісів (ОЦЗ)	Площа, га	Режим лісокористування
	2024 р.	
ОЦЗ 1 - Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і	4243,87	1. Відповідно до Закону України «Про природнозаповідний фонд України», а також лісовпорядкувальних проєктів, паспортів та охоронних зобов'язань установ та об'єктів

видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях.		ПЗФ. Для об'єктів Смарагдової мережі - відповідно до менеджментпланів для територій Смарагдової мережі. 2. Відповідно до «Положення про виділення та збереження об'єктів генетичного фонду деревних порід в лісах СРСР» (1982). 3. Виключення із щорічного допустимого обсягу лісозаготівлі; може дозволятися лише проведення вибіркового санітарних рубок та рубок догляду (інтенсивність рубок догляду визначається біологоекологічними характеристиками деревних видів і оселищ). 4. [Для токовищ] виключення із щорічного допустимого обсягу лісозаготівлі; проведення лише вибіркового санітарних рубок та рубок догляду низької інтенсивності. Заборона проведення будьякої господарської діяльності в період токування.
ОЦЗ 2 - Екосистеми та їхні мозаїки ландшафтного рівня. Цілісні лісові ландшафти, великі екосистеми ландшафтного рівня та мозаїки екосистем, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях і містять життєздатні популяції переважної більшості природно притаманних їм видів, з природними структурами їх розповсюдження та рясності.	-	
ОЦЗ 3 - Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми.	1329,70	1. Відповідно до режимів збереження та рекомендацій, поданих у «Зеленій книзі України» (Київ, 2009). За необхідності, слід отримати консультацію в органах державної влади, відповідальних за використання природних ресурсів та охорону довкілля та/або в найближчій установі ПЗФ. Для об'єктів Смарагдової мережі – відповідно до менеджментпланів територій Смарагдової мережі. 2. Режим збереження слід узгодити із найближчою установою ПЗФ або Інститутом ботаніки НАН України. 3. [Для пралісів і квазіпралісів] режим встановлюється Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони пралісів згідно з Рамковою конвенцією про охорону і сталий розвиток Карпат» (2017).
ОЦЗ 4 - Критичні послуги екосистем. Основні послуги	5187,80	Виключення з розрахунку головного користування.

екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих ґрунтів і схилів.		Проведення лише заходів, що підтримують або посилюють захисні функції лісів. Проведення лісовідновних рубок лише із застосуванням вибіркового, поступового або комбінованого систем рубок. Як виняток, за наявності другого ярусу та життєздатного підросту, можна застосовувати вузьколісосічну лісовідновну рубку.
ОЦЗ 5 - Потреби громади. Ділянки та ресурси, визначальні для задоволення основних потреб місцевих громад або тубільних народів (наприклад, у засобах для існування, лікування, харчування, забезпечення водою), визначені шляхом залучення цих громад або тубільних народів.	-	У разі ідентифікації ОЦЗ 5 на території лісового фонду підприємства у процесі консультацій з місцевими громадами, планування і виконання всіх заходів на територіях, які ідентифіковані як ОЦЗ 5, має відбуватися згідно з чинним законодавством (зокрема, Законом України “Про місцеве самоврядування” від 21.05.1997 № 280/97ВР; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97вр) та за узгодженням із місцевими громадами. Основною метою таких заходів є підтримання або посилення ОЦЗ 5.
ОЦЗ 6 - Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної / священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів.	40,99	Планування і виконання всіх заходів на територіях, де ідентифіковані ОЦЗ 6, відбувається згідно з чинним законодавством (зокрема, Законом України “Про охорону культурної спадщини” від 08.06.2000 № 1805ІІІ; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/180514 ; Державним реєстром нерухомих пам’яток культури національного значення і Державним реєстром нерухомих пам’яток культури місцевого значення (http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245323810&cat_id=244910406) та за узгодженням із місцевими громадами та експертами. Основною метою заходів є впорядкування територій, що містять ОЦЗ 6, підтримання належного санітарного стану.
Разом:	10802,36	

Окрім ОЦЗ, філія в процесі планування, відводу та таксації лісосік виділяє наступні ключові біотопи (ділянки з наявністю об’єктів, які мають природоохоронне значення) і ключові об’єкти (окремі дерева і групи дерев, які представляють цінність для збереження біорізноманіття):

Ключові біотопи:

- Великі валуни
- Околиці водойм, боліт і болота з рідким лісом, інші відкриті та напіввідкриті ділянки (прогалини, суходільні луки).
- Ділянки лісу вздовж постійних водотоків, джерел, місця витоку ґрунтових вод.

Ключові елементи біорізноманіття.

Мертва деревина;
 Мертва деревина;
 Вітростійкі дерева;
 Стійкий сухостій;
 Високі пеньки природного походження;
 Повалені дерева (виворотні);
 Деревина, діаметр або вік яких значно більше середнього для даної породи в даному
 деревостані (старовірові);
 Деревина з високою кроною;
 Плодові дерева, які зустрічаються в даному насадженні;
 Червонокнижні дерева;
 Деревина-насінники;
 Деревина біля мурашників.

20. Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування.

Економічна діяльність філії ґрунтується на заготівлі і реалізації деревини від
 рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів.

Рубка стиглого лісу, - це збір лісового врожаю, що в лісівничій науці
 трактується як перша фаза лісовідновлення. Виходячи із конкретних умов
 зростання на ділянці, де проводяться вирубки стиглого лісу, в залежності від
 прийнятого рішення щодо лісовідновлення, планується застосовувати відповідну
 систему рубання.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають
 або обмежують негативний вплив на довкілля та лісовідновлення. На кожну
 лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У
 лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність
 підросту, насінників, ключових біотопів та об'єктів, які повинні бути збережені під
 час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку по акту. На
 кожну лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка з
 врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до
 виконання робіт. Технологічна карта вміщує, зокрема, перелік підготовчих робіт,
 визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об'єктів,
 устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій
 (валка, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і
 трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць
 рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та
 природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біотопів
 і об'єктів тощо). До технологічної карти додається Акт обстеження даної ділянки, в
 якому вказані заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу рубки на
 навколишнє природне середовище (ОВНС).

Під час проведення підготовчих робіт на лісосіці та на відстані 50 метрів за
 межею лісосіки по її периметру, вздовж лісовозних доріг та діючих трелювальних
 шляхів, в радіусі 50 метрів від місць розміщення обігрівального приміщення,
 верхніх складів, місць розміщення техніки та паливно-мастильних матеріалів

звалюють усі намічені небезпечні дерева.

Облаштовуються місця для обігріву та відпочинку, встановлюються знаки безпеки на стежках та дорогах, які проходять через лісосіку.

Підготовчі роботи проводить бригада, що виконує основні лісосічні операції.

Всі лісосічні роботи виконуються лише відповідно з вимогами карти технологічного процесу розробки лісосік.

Чинники, які впливають на вибір лісозаготівельної техніки і обладнання наступні:

- технологія лісозаготівель, яка включає і спосіб заготівлі деревини (хлистовий чи сортиментний),
- площа лісосіки,
- об'єм стовбура і запас деревини на лісосіці,
- розташування, ґрунти і рельєф,
- відстань трелювання і вивезення деревини,
- спосіб очищення лісосік від порубкових решток.

У філії застосовується сортиментний спосіб заготівлі деревини, який дає змогу використовувати колісні трактори та машини.

Звалювання дерев, обрізування сучків, розрізання стовбурів на сортименти проводиться бензопилами Штиль.

Після розрізування стовбурів на сортименти проводиться їх трелювання тракторами різних модифікацій МТЗ-82 «Беларусь», обладнаних кліщовим захватом.

Тип тракторів – колісні універсальні класу 1,4.

Марка двигуна тракторів МТЗ-82 – Д –243, двигуни дизельні чотирьохциліндрові чотирьохтактні з безпосереднім вприском і робочим об'ємом - 4,75л. та номінальною частотою обертів 2200 об/с.

Потужність), МТЗ – 82, кВт (к.с.) – 60 (81).

Габарити, вага, ширина колії та витрати палива

Показники	Одиниця виміру	Трактори
		МТЗ-82
Габаритні розміри:		
довжина	м	3,93
ширина		1,97
висота		2,47
Дорожний просвіт (кліренс), мінімальний під заднім мостом	см	47
Конструктивна вага	тонна	3,20
Колія трактора регульована	см в межах	передні колеса 120-180 задні колеса 135-180
Витрати палива	г/кВт год.	230 (від 220 до 260)

Ємкість паливного баку – 130л.

Фактичні витрати дизпалива на трелювання 1 м³ деревини становлять 0,68 л/м³.

Застосування на лісозаготівлях швидкохідних колісних тракторів, які

оснащені різноманітним технологічним обладнанням, дає можливість трелювати і одночасно сортувати деревину по породах, сортиментах, розмірах, групах діаметрів, сортах тощо.

Трактори, які використовуються у філії, характеризуються по відношенню до гусеничних тракторів кращою маневреністю та ергономікою, тобто є більш комфортними і пристосованими для використання. Але головне, що вони в меншій мірі впливають на ґрунтову поверхню і пошкодження підросту, кореневої системи ростучих дерев та надґрунтового покриву трав'яних і кущових рослин. По наших спостереженнях на лісосіках поступових рубок та суцільних рубках із збереженням підросту збереженість підросту достатньо висока (до 70%). У місцях поодиноких проїздів колісної техніки дрібний підріст не зазнає особливих пошкоджень, а лише приминається до поверхні ґрунту.

Рубки головного користування проводяться, головним чином, в дубових деревостанах з загальним запасом деревини близько 350 м³/га, при середній площі лісосіки 3,0 га., і середньому об'ємі стовбура в корі близько 0,55 м³ (діаметр 36 см).

Рельєф лісосік переважно рівнинний. Переважають сірі і світло-сірі опідзолені ґрунти і багаті мало гумусові чорноземи, на яких багаторазовий прохід техніки по одному сліду (волоку) навіть після літніх опадів не впливає на прохідність і не призводить до значного пошкодження ґрунту. Такі лісосіки можливо освоювати на протязі року.

В Акті обстеження лісосік для кожної лісосіки вказується сезон заготівлі. На основі Акту обстеження проводиться розподіл лісосічного фонду на зони літньої і зимової заготівлі і вивозки.

На лісосічних роботах впроваджена бригадна форма праці. Бригада виконує весь комплекс робіт від звалювання до очистки лісосіки від порубкових залишків. Виконану роботу приймає майстер лісу даної ділянки. Крім того майстер веде електронний облік деревини, займається відпуском деревини та складає звіт про рух лісопродукції.

Одночасно із заготівлею деревини та після її закінчення проводиться очищення лісосіки від порубкових залишків.

В залежності від лісорослинних умов і вимог лісовідновлення застосовуються такі способи очищення лісосік:

- збирання порубкових решток у купи та вали для перегнивання в місці збирання,
- збирання порубкових решток у купи з наступним їх спалюванням.

Спалювання забороняється проводити в пожежно-небезпечний період.

Вивезення деревини з верхніх складів лісництв на нижній склад проводиться сортиментами, автомобілями ЗІЛ 131, УРАЛ 4320 на яких установлені гідроманіпулятори Epsilon-c70773, Amcoveba XDGL, DL-80L.

Коротка характеристика автомобілів, які застосовуються на вивезенні сортиментів.

Показники	Одиниця виміру	Автомобілі	
		УРАЛ 4320	ЗІЛ-131
Двигун		Камаз 740	Зіл Вобр. 8цил.
об'єм двигуна	см ³	10850	6000
потужність	к.с.	210 при 2600 об/хв	200 при 2000 об/хв..

Габарити: довжина, ширина, висота	см	7832 2500 3555	6300 2500 3500
Споряджена маса	кг	11150	10550
Вантажопідйомність	кг	6400	5000
Маса причепа з вантажем (по всіх видах доріг і місцевості)	кг	10000	-
Максимальна швидкість	км/год.	72	65
Контрольна витрата палива	при швид. 60 км/год. л/100км	42	56

Вантажник лісу (гідроманіпулятор).

Застосовуються для навантаження і розвантаження сортиментів та підтягування їх і штабелювання. Встановлені за кабінами автомобілів.

Технічна характеристика маніпуляторів, які використовуються у філії.

Показники	Одиниця виміру	Гідроманіпулятори:		
		Epsilon- с70773	Amcoveba XDGL	DL-80L
Вантажний момент	кНм	25	62	42
Максимальний виліт стріли	м	6,7	7,0	6,7
Вантажопідйомність при: максимальному вильоті, мінімальному	кг	350 910	660 1150	460 1040
Найбільший кут повороту	град.	360	370	370
Маса з ротором	кг	850	1500	1100
Маса робочого органу	кг	100	135	79
Номінальний тиск в гідросистемі	МПа	16	18	18

21. Інформація по соціальних наслідках господарської діяльності і впливу на довкілля.

Район розташування філії відноситься до числа сільськогосподарських районів області. Основними напрямками сільськогосподарського виробництва є вирощування зернових, соняшнику, цукрових буряків. Крім цього добре розвинуте тваринництво, в основному в приватному секторі.

Район розташування філії характеризується добре розвинутою мережею шляхів транспорту.

Лісове господарство в економіці району розташування займає достатньо важливе місце. Основні напрямки його розвитку це підвищення продуктивності, поліпшення якісного складу лісових насаджень, покращення природоохоронних функцій лісів, збереження їх біорізноманіття, підвищення стійкості екосистем до впливу негативних факторів середовища, розширення застосування методів раціонального використання лісових ресурсів.

Станом на 31.12.2024 року загальна чисельність працівників у філії становила 192 особи, із них 161 чоловіків і 31 жінка. Мають професійно-технічну освіту 55,0 %, базову вищу 13,5 %, вищу освіту 29,2 % працівників, загальну середню освіту 2,6 %.

В якості соціального пакета філія «Миргородське лісове господарство» надає своїм працівникам матеріальну допомогу; застосовує системи преміювання; купує новорічні подарунки для дітей працівників; подарунки жінкам до березневих свят тощо. Щорічно, за рахунок підприємства, працівники проходять медичний огляд.

Таблиця 10.

Соціальні характеристики працівників підприємства по статі, віку, освіті та рух кадрів.

Характеристика працівників	Станом на 01.01.2025 року
Стать	
Жінки	31
Чоловіки	161
Разом:	192
Вік	
до 35 років.	24
36-55 років.	130
56-65 років.	37
66 і більше	1
Освіта	
Загальна середня	5
Професійно технічна	105
Базова вища	26
Вища	56

В 2024 році звільнилось 39 осіб та прийнято на роботу 29 осіб.

Філія у своїй діяльності керується такими соціальними принципами:

- лісове господарство має працювати як в інтересах працівників підприємства, так і місцевого населення;
- лісове господарство має забезпечувати соціальні гарантії і вимоги як на даний час, так і в майбутньому.

За 2024 рік філія сплатила податків до бюджетів всіх рівнів і зборів та державних цільових фондів 32845,4 тис.грн., в тому числі до місцевих бюджетів 24537,32 тис.грн.

Філія забезпечує паливними дровами жителів населених пунктів і школи, де відсутня магістральна мережа газопостачання.

Екологічні і соціальні наслідки проведених в 2024 році лісогосподарських заходів оцінюються як несуттєві. Тобто негативний вплив на довкілля незначний, про що свідчать матеріали натурного обстеження (Акти ОВНС, акти огляду місць заготівлі деревини, матеріали інвентаризації лісових культур).

В 2024 році знеособлена вартість заготівлі 1м³ деревини становить 1718,82,58 грн.

Рубки формування і оздоровлення лісів, за винятком прохідних і санітарних рубок збиткові.

Таблиця 11.

Обсяги загальних витрат філії на ведення лісового господарства.

Показники	Роки(га).	Обсяг витрат, тис.грн., в т.ч.в середньому.	
		Всього:	на 1 тис.га лісових земель.
1	2	3	4
1. Загальні витрати:	2024(57461)	146085,8	2542,36
	Середньорічні (2018-2023) 54974	83745,24	1523,36

Начальник відділу л/г

Ірина ДАЦЕНКО